

Tunnustati edukalt Tapa valda esindanud õpilasi ja nende juhendajaid

Reedel, 16. mail toimus Tapa Kultuurikojas tunnustamisüritus, kus tänati võitlustel ja olümpiaadidel edukalt esinenud sadakonda õpilast ja nende mitutkümnet juhendajat.

Vallavanem Riho Tell ütles oma tervituskõnes õpilaste poole pöördudes, et küllap nemad teavad, kui tähtis on hea haridus, peale selle on oluline olla hea ja usaldusväärne kaaslane. „Lootust on, et läheme sõnadelt tegudele,“ sõnas vallavanem õpetajatele. „Teie määrate tuleviku, kuna õiged ja head otsused sünnivad vaid haritud peades,“ lisas Riho Tell kõiki panuse eest tänades ja head suvepuhkust soovides.

Järgevalt kuulutas haridusspetsialist Kai Puhasmets välja tunnustatavate nimed – neid oli palju – ning osakonna juhataja Ene Augasmägi ja vallavanem õnnitlesid tublisid õpilasi ja nende juhendajaid.

Meeleolukaid vahepalasid pakkus – samuti tunnustatud – Tanel Sakrits oma näppepillide ansambliga.

Õnnitleme kõiki tublisid üleriiklikult suurepäraseid tulemusi saavutanud noori ja nende juhendajaid!



FOTO: Stanislav Grebenjuk



FOTO: Stanislav Grebenjuk

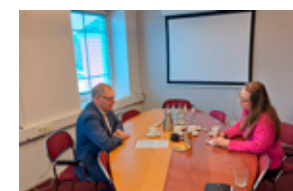


FOTO: Kuido Merits



FOTO: Kuido Merits

LOE LEHEST



Soomlasi huvitab Tapa elukorraldus liitlaste taustal

lk 2

Teede remondihanked on korraldatud

lk 3

Olivar Kits: renoveerimist ei tasu karta!

lk 4



Eesti sõjamuuseumi rändnäituse suvetuur

lk 5

Eakate vastu suunatud vägivald – kuidas sellega võidelda?

lk 6

Liiga paljud tulekahjud saavad alguse elektrisüsteemist

lk 7

Vallavalitsuse ja -volikogu istungid

lk 8

Venekeelne lehe kokkuvõte

lk 11-12

LOE KA
INTERNETIS
www.tapa.ee/ajaleht

TAMSALU PÄEVAD 2024

24. mai

- 10.30 Doonoripäev. Kultuurimajas
- 17.00 Noorte improvingi lühietendus. Kultuurimajas
- 18.00 Kokteiliohtu & Noolemängu võistlused. Kultra kohvikus

Võistluse info: www.darts.ee

25. mai

- 9.00 Tähelepanu äratamise sõit, kogunemine kultuurimaja taga
- 9.40 Retrosõidukite näitus. Grossi poe parkla
- 11.00 Meritsa maja mälestustahvli avamine. Muuseumi ees
- 11.30 Rongkäik muuseumi eest kultuurimaja ette
- 12.00 56. Tamsalu laulu- ja tantsupäeva kontsert "Mina elan siin". Kultuurimaja ees
- 13.30 4x4 võrkpall. Kultuurimaja pargis
- Registreerimine: info@tapasport.ee
- 13.30 3x3 korvpall. Kultuurimaja pargis
- Registreerimine: info@tapasport.ee
- 14.00 Laste turniir jalgpallis. Staadionil
- 14.30 Spordikooli alade tutvustus. Staadionil
- 14.30 Lastejooksud. 4 vanuseklassi: 0-2.a. - 60m; 3-4.a. - 100m; 5-7.a. - 200m; 8-9.a. - 300m. Staadionil
- 15.00 Lemmikloomade näitus. Kultuurimaja ees
- 16.00 Kontsert: Mait ja Mikko Maltis. Antakse üle tunnustus "Tamsalu kogukonna tamm"
- 17.30 Valdade vaheline mitmevõistlus. Staadionil
- 18.00 Jalgpalli karikas. Tapa vald vs Väike-Maarja vald
- 20.00 TANTSUÕHTU! Kell 21.00 Elina Bom! Trio Comodo 22.00, Recovery 00.00
- Pilet eelmüügist 10 €, alates 21. maist 15 €

LAAT

25. mai 10-16 Kesk tn

NOORTEALA

25. mai 10-16 kultuurimaja kõrval

MUSEUM

25. mai 10-18 Meritsa majas

TAPA VALLA KULTUURIKESKUS

TAPA VALLA SPORDIKESKUS

Lisainfo Tamsalu Päevade Facebooki lehel või kerli.relli@tapavallakultuur.ee

Jäned

AIA- JA LILLEPÄEVAD

25.-26. mail 2024

- * Lilled * Istikud
- * Ilu- ja viljapuud
- * Käsitööküla
- * Palju ehedat toitu, turukaupa ja aiatehnikat
- * Välilaval Uudo Sepp
- * Simman Musta Täku Tallis
- Jüri Homenja ja Hellad Velled

Registreerimine jätkub!

janedaturism.ee

JÄNEDA MÕIS OÜ

Koolivõrgu korrastamisest: mis on juba tehtud ja mis on teoksil

Kuido Merits
Sõnumed toimetaja

Lastevanemate Tapa Gümnaasiumi infopäev Nooruse tn hoones sai teoks 29. aprillil, kui haridusspetsialist Kai Puhasmets ja osakonna juhataja Ene Augasmägi tutvustasid kohalolijatele – lapsevanematele ja õpetajatele –, kui kaugele on jõutud koolivõrgu korrastamisega vastavalt ajakavale.

Kotli koolimaja ootavad ees suured muudatused, praegu õpib siin 160 õpilast, sügisel aga juba 240 ümber. Tehnilise poole lahenduste ja sanitaarremondiga käivad kaasas sisulised küsimused ja juriidilised toimingud. Tapa Valla Gümnaasiumi, Tapa Valla Kooli ja Tamsalu Kooli põhimäärused on saadetud koolidele tutvumiseks ja tagasiside andmiseks.

Õpetajad, nii Lehtsest, Jänedalt kui Tapalt, on esitanud oma arvamused, mida peavad nemad oluliseks läbivate teemade koolide õppekavade arendamisel. Kõikide kooliastmete puhul on läbivalt oluliseks peetud õppeainete omavahelist lõimimist ja teadlikkuse tõstmist jätkusuutlikkusest. Valikainetest on õpetajad näiteks 1.–3. klassi õpilaste puhul lisaks inglise keele oskuse ja digipädevuse arendamisele pidanud oluliseks võimalust toetada õpilaste teadmisi pärandkultuurist, säilitamaks sidet kodukohaga. Kõikide koolide õpetajad on pidanud oluliseks õues õppe võimaluste arendamist.

Gümnaasiumisse õppima asujad saavad valikainete arvelt valida sise- ja riigikaitse suunamooduli, mille läbinutel on hiljem Sisekaitseakadeemiasse õppima kandideerides eelis. Sarnaste kokkulepete ja täiendavate koostöövormide osas arendustöö jätkub.

Ene Augasmägi mainis äsja lõppenud kohtumist valla haridusjuhtidega, kus arutati õpetajate vajaduse üle uuest õppeaastast. Avalike konkursside juures tuleb vallavalitsus koolidele appi nii nõu kui jõuga. „Motiveerigem ka oma inimesi Tapa valda tööle, samuti kandideerima Tapa Valla Kooli direktori ametikohale,“ kutsus osakonna juhataja.

Lapsevanemate küsimused olid sisulised ja puudutasid nii õppetöökorraldust, õpilaste klassidesse jagunemist, klassijuhatajate jaotust, aga ka tehnilisi väljakutseid, mida koolimajad pakuvad. Puudutati ka koolikiusamise teemat ja arutati sisulise töö ja võimaluste üle.

Küsimusele, kuidas on pärast keelekümluskooli ühinemist Tapa Gümnaasiumis edenenud hariduse kvaliteedi tõstmine, vastas direktor Katrin Kits, et olümpiaadidelt on viimase õppeaasta jooksul saavutatud lausa hämmastavalt häid tulemusi.

Järgmised kohtumised lapsevanematega toimusid mai algul Jänedal koolimajas, Lehtse koolimajas ja Tamsalu koolimajas.

Õpilastranspordi planeerimisel võetakse aluseks ennekõike Tapa vallas elavad Tapa valla koolide õpilased. Kui seni ei ole korraldatud õpilasliini Jänedal ja Lehtse piirkonna õpilastele Tapal koolis käimiseks, siis uues hankeperioodis sellega arvestatakse, samuti on kaardistatud teised piirkonnad, kuhu seni õpilasliinid jõudnud ei ole.

25. aprillil andis Tapa Vallavolikogu Tapa Vallavalitsusele nõusoleku korraldada riigihange Tapa valla õpilasliinide teenindamiseks. Hankelepungud sõlmatakse kolmeks õppeaastaks: 2024/25.–2026/27.

Järgneb õppekavade sisuline arendus koostöös õpetajate ja hoolekogudega. Maikuu lõpus peab tegevust jätkava kooli direktor selgitama välja liitumise tulemusel tekkiva kooli personalivajadused, mh teeb ettepanekud lõpetava kooli töötajatele asuda tööle liitumise teel tegevust jätkavas koolis ja korraldab vabadele töökohtadele õigusaktidega sätestatud juhtudel avaliku konkursi.



Vallavanema veerg

Riho Tell
vallavanem

Kevad on imeline aeg, liksaks loodusele tärkavad lootused uuele ja paremale. Usk ja lootus on liikumiseks vajalikud eeltingimused, ilma nendeta jääb elu seisma ning olulised asjad tegemata. Üks ilus tähtpäev, mis kevadega kaasneb, on emadepäev. Kuigi Eestis ja ka Tapa vallas ei valita enam aasta ema, ei pisen da see asjaolu sugugi päeva enda ja emade tähtsust. Pärilise keeruline on valida parimat ema, sest oma lapse jaoks on enda ema alati parim ja vääril igal aastal aasta ema tiitlit. Inimeseks kasvamisel oleme me mõjutatud kõigist neist, kes meid ümbritsevad, kuid see, millistele mõjudele me vastuvõtlikud oleme, sõltub ema poolt antud tõekspidamistest.

Tapa on Eesti Kaitseväge pealinn ning kõik Kaitseväes toimuv

on tähenduslik nii Tapa linnale kui kogu vallale. Aprilli lõpus astus ametisse uus 1. Jalaväebrigadi ülem kolonel Tarmo Kundla. Senisest brigadiülema Andrus Merilost saab peatselt Kaitseväge juhataja. Sõjaväelinnaku pidulikel rivistustel osalemine annab tükiks ajaks positiivse ja kindla tunde – Eesti on kaitsitud. Meie sõjaväelaste pühendumus oma riigi kaitsevõime tugevdamisel on muljetavaldav. Pühendumus paistab silma igas momendis – ohvitseride kõnedes, omavahelises sõbralikus läbisaamises ja targas juhtimises.

Kokkulepped ja kompromissid on alati paremad kui erimeelsused ja kohtuvaidlused. Pikk, nelja-aastane kohtusaaga Tapa valla ja soojatootja NR Energy vahel on lõpule saamas, vastastikune usaldus taastumas ning tahe koostööks mõlemapoolne.

Peale pikka otsingut leiti ja kinnitati Lääne-Viru omavalitsuste liidule (VIROL) uus te-



Foto: Kuido Merits

gevjuht. Senine tegevjuht Sven Hõbemägi jättis endast maha „suured kingad“, mille täitmine sobiva inimesega võttis aega poolteist kuud, kaks kandideerimisvoorut ja arvukaid töövõetlusi. Tegevjuhi vahetusega samal ajal uuenes ka VIROL ise, sest organisatsiooniga liideti seni iseseisvana tegutsenud Lääne-Viru Arenduskeskus. Uuenenud VIROL-ile on suuremad ootused võtta maakonna areng enda kanda ja vedada.

Haridus- ja Teadusministeeriumi algatatud mitmepoolse hariduse valdkonna läbirääkimised on jõudmas kulminat-

siooni. Moodustatud teemarühmad on omi kokkuvõtteid teemas ja Eesti hariduse tuleviku suunad välja joonistumas. Kõige keerulisem koht ehk kokkulepete vormistamine seisab veel ees. Loodetavasti kokkulepeteni ikka jõutakse, sest kaalul on meie riigi tulevik, sest ilma hea hariduseta pole meie tulevik helge. See mõte pärineb hariduse rahastusmudeli tööühma juhilt Hando Sutterilt.

Kevad on suurte sündmuste aeg, lõpuksamite ja lõpu-pidude aeg, ärevus hinges uue ootuses. Ees ootab suvi, auge väl- ja teenitud puhkuste aeg.

Soomlasi huvitab Tapa elukorraldus liitlaste taustal

YLE (Yleisradio) ajakirjanik Sari Pöyhönen Rovaniemist käis 25. aprillil tegemas raadio- ja videointervjuud Tapa vallavanem Riho Telliga.

Kuna Soome liitus NATO-ga hiljaaegu, huvitas põhjanaabrit eeskätt, kuidas mõjutab kaitseväge baasi ja liitlaste kohaolek Tapa valla igapäevast elu: mida on positiivset ja ehk ka negatiivset? Kas on avatud uusi kauplusi ja restorane?

Vallavanem Riho Tell tõi mitmeid näiteid, kuidas kaitse-



Foto: Kuido Merits

väge kohalolek on andnud linnale arengutõuke, mida liitlaste lisandumine on veelgi võimendanud.

Samuti tundis ajakirjanik huvi majanduslike ja äriliste seoste

ning sotsiaalsete küsimuste, nagu ka Tapa valla ettevalmistuste vastu võimalike hübriidrünnakute puhul Venemaalt.

Soome väikelinnades, eriti

ida pool on mitmeid sõjaväebaase, ka lõunaosas paiknev raudtee äärne Kouvola linn sarnaneb Tapaga. Soomes tegeletakse eriti viimasel ajal aktiivselt tsiviil-elanikkonna õppustega kriisiolekorraks, näiteks kuidas hakkama saada 74 tundi ilma elektrita või veeta, inimesed harivad end hübriidrünnakute jms vastu.

Mai algul ilmus temalt artikkel pealkirjaga „NATO tõi Eesti väikelinna ründerelvi, romantikat ja eluasemepuudust“.

KOOLIDE LÕPUAKTUSED

Lehtse Kooli põhikool 14.06 kell 16.

Jänedal Kooli põhikool 15.06 kell 15.

Tapa Gümnaasiumi põhikool 20.06 kell 14

Nooruse tänava koolimajas.

Tapa Gümnaasiumi põhikool 20.06 kell 16

Pargi tänava koolimajas.

Tamsalu Gümnaasiumi põhikool 21.06 kell 13.

Tamsalu Gümnaasiumi gümnaasium 21.06 kell 16.

Tapa Gümnaasiumi gümnaasium 21.06 kell 16.

(Pargi 12)

Kõik, mida pead teadma Enefiti kiire internetiga liitumisest Lääne-Viru maakonnas

Koduse internetiühenduse olemasolu on viimaste aastakümnete jooksul saanud pea sama oluliseks kui veevärk või elekter. Nõuduse suurenedes lisanduvad turule järjest kiiremad ja uuenduslikumad lahendused. Nii on viimastel aastatel juttu olnud uue põlvkonna sidevõrgust – kiirest internetist, millega liitumist pakub ka Enefit. Kuid millega täpsemalt on tegu?

Enefiti kiire internetiga:

- naudid tulevikukindlat ja kvaliteetset interneti- ja teleühendust, mida ei mõjuta ilm, levi ega kasutajate arv;
- saad ühendada piiramatul hulgal seadmeid, vaadata filme, mängida arvutimänge, teha tööd või e-õpet ja seda kõike ühel ajal;
- säästad aega, sest ajad tähtsaid asju kodust lahkumata.

Lühidalt öeldes on kiire internet filbertiõppisel valguskaabli põhinev sidevõrk, mis tagab igal ajal allalaadimiskiiruse kuni 1 Gbit/s. Tavakeeli tähendab see, et kodus võib korraga tööle panna kõik liikuvat pilti edastavad ekraanid ning andmesidet kasutavad seadmed.

Tehnilisemaks minnes on tegemist sideteenusega, mille eripära peitub tema andmeedastusviis – optilisel kaablitel, mille kiud on valmistatud klaasist. Sellised kaablid kasutavad andmesignaali edastamiseks valgust, mis võimaldab edastada signaali kiiremini ja kor-dades pikemate vahemaade tagant.

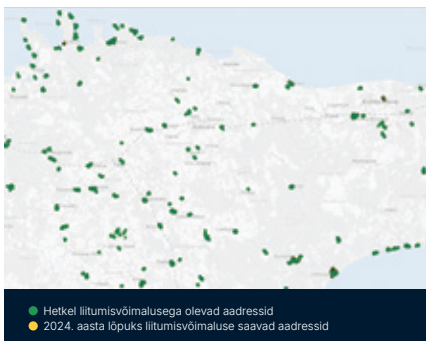
Enefiti kiire interneti võrk on operaatori-neutraalne, mis tähendab, et klient saab endale ise valida sobiva interneti- ja teleteenuse pakkuja.



Margus Malv
Enefiti sidelahenduste juht

Jätkata võib juba olemasoleva pakujaga või otsustada täiesti uue kasuks – mõlemal juhul on kliendil turu suhtes parim positsioon ja võimalus teha valikuid oma soovide järgi.

Täna on Enefit loonud ülikiire interneti- ja teleteenuse valmiduse ligi 80 000 aadressile üle Eesti. Neist pooled on ehitatud riikliku toetusmeetme abil, mis vältas viis aastat ning sai eduka punkti eelmise aasta lõpus. Töö suurema katvuse nimel jätkub ning uusi liitumismõimalusi lisandub käesoleval aastal veelgi juurde.



Enefiti kiire internetiga saab hetkesellega Lääne-Viru maakonnas liituda:

- Haljala vallas 1165 aadressil.
- Kadriina vallas 415 aadressil.
- Rakvere vallas 310 aadressil.
- Tapa vallas 686 aadressil.
- Vinni vallas 619 aadressil.
- Viru-Nigula vallas 360 aadressil.
- Väike-Maarja vallas 1249 aadressil.

Millest sõltub liitumistasu suurus?

Liitumistasu suurus on olenev võrgu ehitusjärgust: mida varasemas ehitusjärgus on võrk, seda soodsam on hind. Liitumise eest saab ilma intressita tasuda ka osamaksetega.

Kui kiire interneti võrk on valmis ning tele- ja interneti-pakett valitud, maksad kuutasu vastavalt valitud teenusepakkuja hinnakirjale. Täpsemad tingimused ja hindu vaata Enefiti kodulehelt.

NB! Riik toetab kiire interneti-ühenduse rajamist hajasustusega piirkondades. Hetkel on kõik esimese riigipoolse toetusmeetme aadressid avatud.

Täpsemat info leiad Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kodulehelt.

Kuidas liituda?



Kontrolli, kas Enefiti kiire internet laieneb sinu aadressile. Kui jah, siis sõlmi leping meie e-teeninduses.



Ehitame sidevõrgu. Teeme kõiki ühe piirkonna ehitustööd korraga.



Anname teada, kui kiire tele- ning internetivõrk on kasutamiseks valmis.



Väli sobiv operaator ja sõlmi leping.



Naudi! Kiire interneti hüved on su kodus olemas.

Enefit

www.enefit.ee/kiireinternet

Suveperioodiks planeeritud remondid vallaasutustes

Andrus Freienthal
abivallavanem/haldusosa-
konna juhataja

Kooskõlas valla 2024. aasta eelarvega ja hankeplaaniga viiakse ellu terve rida vallaasutuste hoone- te ruumide remonte ja muid töid. Alljärgnevalt väike ülevaade korraldatud hangetest ja nende tulemustest.

TVSK (Tapa Valla Spordikool) Tamsalu spordihoone ujula ruumiakustika parandamine. Selleks, et vähendada basseiniruumis tekkivat häirivat lärm, parandatakse ruumiakustikat. Töövõtuleping sõlmiti Luctor Ehitus OÜ-ga, kes esitas parima pakkumuse maksumusega 13 420 eurot käibemaksuga.

TVSK Tapa spordihoone põranda remont ja täishooldus. Parima pakkumuse esitasid ühispakkujad RAMATO Vara OÜ ja SIA Sporta Halle maksumusega 13 420 eurot käibemaksuga.

Tapa Hooldekodu ruumide lagede remont. Hooldekodu ruumide laed vajavad remonti ja seetõttu korraldati hange

riplagede demontaažiks, pindade katmiseks, remondikipsi paigalduseks ja ripplagede montaažiks. Parima pakkumuse maksumusega 12 571 eurot koos käibemaksuga esitas OÜ Ersi Ehitaja.

Porkuni linnusetorni sakmete (torni tippu ümbritsev sakiline piire) restaureerimine. Väikehanke edukaks pakkumuseks tunnistati OÜ Restau- re pakkumus maksumusega 21 161 eurot käibemaksuga.

Tapa Kiriku- ja kultuurikoja pargi laste mänguväljaku uue turvaaluse rajamine. Seoses sellega, et Tapa kultuurikoja naabruses asuva mänguväljaku katend lagunes, otsustas Vallavalitsus selle välja vahetada. Korraldatud hanke tulemusena osutus parimaks UNAFLO- R OÜ pakkumus maksumusega 44 213 eurot käibemaksuga.

Lehtse spordiväljaku rajamine. Lehtse alevikku kooli naabrusesse rajatakse virgestus- ja spordiala. Leping sõlmitakse parima pakkumuse, maksumusega 87 569 eurot käibemaksuga, esitanud INFRAS- TAR OÜ-ga. Sellest summast 54 000 eurot on toetus riigieelarvest.

Hoone lammutamine Sääse Ringtee 2 (Tamsalu). Tamsalus Sääsel kuulub vallale endise Põdrangu sovhoosi linnu- kasvatuskompleksist suur kasutusest väljalangenud lagunev hoone (kunagine puurikanade tsehh). See otsustati lammutada ning korraldatud hanke tulemusena on töövõtja Crush- tec OÜ. Tööd lähevad maks- ma 39 650 eurot käibemaksu- ga. Seejuures on valla poolt esitatud taotlus riigipoolse toetu- se saamiseks. Võimalik on saada sellele tööle toetust kuni 70%.

Energiasäästmislahenduste auditi koostamine Tapa Tamsalu gümnaasiumide ja Tapa spordikompleksi hoonetele. Eesmärgiga saavutada mak- simaalne energiasääst läbi hoonete tehnosüsteemide kaasajas- tamise koostatakse vastavad au- ditid. Töö teostab DeltaE Inse- nerid OÜ ja selle maksumuseks on 71 370 eurot käibemaksuga.

Valla ÜVK arendamise kava ajakohastamine. Hetkel kehtiv ÜVK AK redaktsioon kinnita- ti volikogu poolt 2019. aasta lõ- pus. Möödunud nelja aastaga on nii riigi kui valla veemajan- duses toimunud märkimisvää- rsed muutused: kehtima on ha-

kanud uus Ühisveevärgi ja -ka- nalisatsiooni seadus. Tapa Ve- si OÜ ja Tamsalu Vesi AS liide- ti üheks ettevõtteks – Tapa Ve- si OÜ. Ellu on viidud Ühisvee- värgi ja -kanalisatsiooni arenda- mise kava mitmed investeerin- gute plaanis olevad tegevused. Tamsalu linn ja Sääse alevik lii- deti üheks asustusüksuseks – Tamsalu linnaks. Seega on va- jadus Tapa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arenda- mise kava üle vaatamiseks ja aja- kohastamiseks. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise ka- va on ühisveevärgi ja -kanalisat- siooni kohta koostatav analüüs, mis käsitleb valla või linna ühis- veevärgi ja -kanalisatsiooni het- keolukorda ja arendamisettepa- nekuid. Korraldatud hanke tu- lemusena on arengukava uue redaktsiooni koostamise konsultandiks Europolis OÜ ja töö maksumuseks on 17 665 eurot käibemaksuga.

Ajalehe järgmistes numb- rites jätkame korraldatud han- gete kohta jooksva info jagamist. Tapa valla hankeplaan on avaldatud valla kodule- hel: https://www.tapa.ee/documents/100755/0/Hankeplaan_2024_aasta.



Teede remondi- hanked on korraldatud

Andrus Freienthal
abivallavanem/haldus-
osakonna juhataja

Käesoleval aastal on valla suurimaks tee-ehituseks planeeritud Tamsalus Teh- nika tänava rekonstrueeri- mine Kesk ja Koidu täna- vate vahelisel lõigul koos uue kõnnitee rajamise- ga ja sademevee ärajuhti- misega. Projekt on koos- tatud Tamsalu valla poolt juba 2009. aastal, see sai tä- navu ajakohastatud.

Samuti remonditakse Tamsalu linna Sääse ela- murajooni kergtee kogu ulatuses: Põllu tänavalt ku- ni Sääse elamurajoonini. Kergteel teostatakse vana asfaltkatte tasandusfree- mine ja uue asfaltkatte pai- galdus.

Riigihange nimeta- tud ehitustööde teosta- miseks on korraldatud ja edukaks tunnistati OÜ T.A.K. EHITUS poolt esitatud pakkumus, mil- le maksumus on 283 077 eurot käibemaksuga. Eel- datavalt alustatakse ehitus- töödega juunis ning valmis peavad objektid olema hil- jemalt oktoobri alguses.

Tänavu teostatakse ka teede ning tänavate sõide- tavuse taastamiseks pin- damistööd. Kahel tänaval: Lembitu puisteel Tapal (Üleviste tn ja Paide mnt

vaheline lõik) ja O. Münt- heri tänaval Tamsalus teos- tatakse vana asfaltkatendi ühekordne pindamine graniitkivikillustikuga. Vaja- dusel teostatakse sademe- vete ärajuhtimine ja tee- peenarde korrastamine.

Samasugune töö teh- kase küladevahelisel Uudeküla-Naistevälja teel: vana pinnatud katen- di ühekordne pindamine graniitkivikillustikuga ja sademevee ärajuhtimine. Sääse-Loksa küladevaheli- sel teel teostatakse kruusa- tee kahekordne eelpuistega pindamine ja Loksal vana asfaltkatendi profileerimi- ne asfaldiseguga ning ühe- kordne pindamine graniit- kivikillustikuga. Riigihan- ge pindamistööde teosta- miseks on korraldatud ja edukaks tunnistati EKT Teed OÜ poolt esitatud pakkumus maksumusega 187 948 eurot käibemak- suga.

Lisaks eelloetletud suuremahulistele teere- monditöödele teostatakse ka käesoleval aastal asfalt- katendiga teedel ja täna- vatel märkimisväärses ma- hus niinimetatud „aukude lappimist“ ja kruusateedel kruusataitetoide ja greider- damist.

Kehtiv Teehoiukava on paigutatud valla kodu- lehele: <https://www.tapa.ee/teedjatanavad>.

Hääletades sa otsustad

Arne Koitmäe
Riigi valimisteestuse juht

9. juunil 2024 toimuvad Euroopa Parlamendi valimised. 27 liikmesriigi kodanike valik paneb järgmiseks viieks aastaks paika 720 parlamendiliiget, kes hakkavad tegema otsuseid, mis mõjutavad meie kõigi igapäevaelu. Eestist valitakse Euroopa Liidu esinduskokku seitse liiget.

Suuri muudatusi valija jaoks valimiste korralduses seekord ei ole – valimisperiood on ikka seitse päeva, kestes 3.–9. juuni- ni, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka elektrooniliselt. Kuid mõ- nele punktile tahan siiski tähele- panu juhtida.

Euroopa Parlamendi valimi- sed erinevad teistest Eestis toi- muvatest valimistest selle poo- lest, et osaleda saavad nii Eesti kui ka teiste Euroopa Liidu liik- mesriikide kodanikud. Hääleta- da ja kandideerida saab seejuures ainult ühes liikmesriigis.

HÄÄLETADA SAAB ÜLE EESTI
Nii nagu enamikus liikmesrii- kides on ka Eestis neil valimistel üksainus valimisringkond, mis hõlmab kogu Eestit. See tähen- dab, et kõik valijad saavad üle Eesti valida kõigi üles seatud 71 kandidaadi vahel.

Valimisjaoskondi on tänavu 378. Tänu 2021. aastast kasutu- sel olevale elektroonilisele valija- te nimekirjale ja ühele valimis- ringkonnale saab anda oma hääle ükskõik millises hääletamisruu- mis üle Eesti. Seega juba juuni alguses suvelainel olles saab näi-

teks tallinlane hääletada Ruh- nu saarel ja Ruhnu saare elanik Tallinnas. Eelnevalt tasub siiski üle kontrollida, kas kehtiv isikut tõendav dokument on kaasas. Hiljemalt 30. mail saab iga valija kas e-posti või posti teel teabele- he hääletamisruumide ja hääleta- misaja teabega.

Kel on aga näiteks haiguse tõttu keeruline valimisjaoskon- da kohale minna ja e-hääletada kas ei taha või ei oska, saab enda- le valimiskasti koju tellida. Taot- lus selleks tuleb esitada telefo- ni teel kohalikule omavalitsuse- le reedel, 7. juunil või laupäeval, 8. juunil vahemikus kell 12–20 või valimispäeval, 9. juunil kell 9–14. Täpsema info leiab samu- ti valimiste teabelehel.

E-HÄÄLE KOHALEJÕUDMIST SAAB KONTROLLIDA

Eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine kestab 3.–8. juuni- ni. Eelhääletada saab kuue päe- va jooksul igas vallas ja linnas vä- hemalt ühes valimisjaoskonnas kell 12–20. E-hääletamine kestab esmaspäevast kuni laupäeva õh- tul kella 20-ni välja. E-hääle and- miseks on vaja arvutit, nutisead- mega e-häält anda ei saa. Arvu- tis omakorda peaks olema kõige uuem ID-kaardi tarkvara, ope- ratsioonisüsteem ja viirusetõrje. Enda tuvastamiseks ja hääle kin- nitamiseks on vaja kas ID-kaarti koos lugejaga või mobiil-ID-d. Ka nende kehtivus tasuks vara- kult üle kontrollida. Smart-ID-d neil valimistel veel enda tuvasta- miseks kasutada ei saa, see võima- lus lisandub järgmisteks, 2025. aasta kohalikeks valimisteks. Va-

EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED 2024						
E	T	K	N	R	L	P
03.06	04.06	05.06	06.06	07.06	08.06	09.06.2024
EELHÄÄLETAMINE						VALIMISPÄEV
Elektrooniline hääletamine						
E 9.00 ...			... L 20.00			Kõikides jaoskondades hääletamine 9.00 - 20.00
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00			Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00			Kodus hääletamine 9.00 - 20.00

lijarakendus, millega e-hääleta- da, on kättesaadav veebilehelt valimised.ee, kust see tuleb oma arvutisse laadida. Rakendus on kättesaadav ainult valimised.ee lehelt, kuskilt mujalt seda kind- lasti alla laadida ei tohiks.

Pärast e-hääle andmist on võimalik 15 minuti jooksul nu- tiseadme abil ka kontrollida, kas hääle jõudis turvaliselt koha- le. Selleks tuleb kas Google Play või App Store'i rakenduste poest alla laadida või siis uuendada EH kontrollirakendus. Rakendusega tuleb skaneerida QR-kood, mis e-hääletamise järel arvuti ekraani- le kuvati. Hääle kontrollimine ait- tab kindlaks teha, et valija arvuti käitub õigesti ja sinna ei ole pai- galdatud e-hääletamist häirivat pahavara. Valija, kes leiab, et ta ei saanud vabalt või salaja hääleta- da, võib uuesti hääletada. Hää- letades elektrooniliselt, eelmine e-hääle tühistatakse ja kehtima jääb viimasena antud e-hääle. Va- limisnädalal, sh valimispäeval, on võimalik oma e-hääle tühistada ka jaoskonnas hääletades.

Valimiste korraldajatena soo- vime ennetada ja varakult märga- ta, kui levib valeinfo või muu va- limiste läbiviimist takistav teave. Selleks oleme muuhulgas koh- tunud erinevate sotsiaalmeedia- platvormide esindajatega, kes on varustanud oma keskkon- nad tõese valimisinfoga, ja kut-

sume siinkohal ka kõiki inimesi silmatud valeinfost sotsiaalme- diakeskkondadele teada andma või murettekitavatest kuulujut- tudest politseile teada andma. Ühtlasi teeme koostööd erakon- dade ja kandidaatidega, et ka ne- mad suhtuksid tõsiselt oma sead- metele, veebilehtedele ja meiliaad- resside turvalisse käsitlemisse. Pa- nen siinkohal ka kõigile valijate- le südamele, et oma ID-kaardi ja PIN-koodide andmine teiste ini- meste kätte ei ole lubatud ja kõik telefonikõned, milles teilt isiku- andmeid ja PIN-koodi küsitak- se, tuleks kohe katkestada ja neist politseile teada anda.

TULEMUSED SÜDAÖÖKS

Valimispäeval, 9. juunil toimub hääletamine kell 9–20. Nii pa- ber- kui ka e-hääle lugemine al- gab pärast hääletamise lõppemist Eestis. Euroopa Parlamendi vali- mistel ei tohi hääletamistulemusi avaldada enne hääletamise lõp- pu kõigis Euroopa Liidu liikmes- riikides. Viimasena sulgeb oma jaoskondade ukse kohaliku aja järgi kell 23 Itaalia. Meie jaoks tä- hendab see seda, et esialgsed vali- mistulemused saab avalikustada alates südaööst vastu 10. juunit.

Valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Sinu hääle loeb. Kui sa hääletad, siis sa otsustad.

TIDRIKU PUIT OÜ

Ostame:
kasvatat ja virstatut võsa
looduskaitsealuseid kinnistuid
raiejäätmeid
raieõigust

Pakume:
kraavide puhastamist
väljaveoteenust
lõikusteenust
metsamaterjali vedu

Müüme:
küttepuid

Telefon: 53854412
E-mail: tidikupuit@online.ee
tidikupuit.ee

Kodulähedane kool on suu- repärane valik hariduse saamiseks

Vahel võib inimesele tunduda – olgu ta siis noor või juba vanem –, et igal pool on parem kui tema enda kodukohas. Tapa Gümnaasiumi vilistlane **Sandra Karajev** nende hulka ei kuulu, tema on alati osanud hinnata kodulähedase kooli eelised. Kuigi täna õpib ta eripedagoogikat Tallinna Ülikoolis, naaseb ta kodukohta kindlasti. Siin on lähedased, avatud ja soojad inimesed.

Ühel päeval saame Sandra kokku ja küsime muuhulgas, millised on tema enda eredad mälestused kooliajast ja miks ta arvab, et just Tapal saab hea hariduse ning oma potentsiaali täielikult realiseerida?

Alustame siiski erialavalikust, noore naise sõnul oli tema suureks mõjutajaks ema Anu, kes on praegu ametis MTÜ Virumaa Tugiteenused tegevjuhendaja ja Ouna kodu juhatajana. Nii oli Sandra juba varakult palju kokkupuuteid erivajadustega laste ja täiskasvanutega, kelles ta näeb rohkesti potentsiaali. „Tänapäeval pole piisavalt spetsialiste – eripedagooge on kindlasti juurde vaja. Soovin kuidagi aidata,“ räägib Sandra, kel erivajadustega inimestega tegelemine ja nendega lihtsalt koosolemine paneb tõepoolest silmad särama.

Plaan on Tapale tagasi tulla, et panustada uute teadmistega. „Minu kooli ajal oli küll väikeklasse, ka eripedagooge, ent kindlasti on edaspidi vaja rohkem abi. Loodan panustada, eriti kuna ees ootab koolide ühendamine, pealegi minnakse üle eesti-keelsele õppele – küllap on koolil siis tuge rohkem vaja,“ kinnitab Sandra.

Millist nõu anda kodukoha noortele, kel seisab ees valikute tegemise aeg? Kuidas ja kus jätkata? Sandra soovib teha enda jaoks plusside ja miinuste tabel. Kui ainsaks plussiks mujale kooli minekul on see, et teise kooli nimi on parem või kõlavam, siis ...

Ta ise hindab Tapa Gümnaasiumi juures kindlaid traditsioone – juba väiksest peale oldi neid üritusi kõrvalt nähtud ja oodati igal aastal. Tallinna Ülikoolis tunneb Sandra end üsna anonüümseks, vaevalt et ükski õppejõud teda nimepidi kohe teab. „Tapal ja üldse kodukohas on teisiti – õpetajad ja inimesed ikka teavad, kes sa oled. Oled igati märga-



Sandra on oma endise kooli ees poseerides rõõmus ja enesekindel. FOTO: Kuido Merits

tud ja see kujutabki endast väärtust!“

Kas aga Tapa Gümnaasiumis saab ikka hea hariduse? „Kindlasti!“ kõlab Sandra kindel vastus. „Kui keegi ütleb, et ei saa ja kuski on parem, siis tegelikult on asi ikka iseendas. Ja selles, kas oled motiveeritud õppima. Mina olin väga- gi ja mu sõbrad olid ka – nüüd olemegi kõik edasi ülikoolis. Saime ikka väga hea hariduse,“ võtab noor tudeng, endine õpilasesinduse president, asja kokku. Muide, TLÜ-s käib ka huvitav tudengite seltsielu, seda on tunda ühiselamus ja üritusi jagub igale maitsele.

Sandra ei mäleta tõesti midagi negatiivset oma kooliajast. Tuttavad näod ja sõbrad, kõik on kodune. Väiksemas kodukoolis on lihtsam silma paista, õpetaja suudab anda rohkem tähelepanu – märkab paremini õpilase andekusi, ehk ka puudusi. Mujal ei pruugi õnnestuda kõiki oma võimekusi välja arendada või proovile panna. Võib ju tunduda, et näiteks Kadriinas on midagi paremat, aga veelkord – sõltub endast, sa saad suurepärase hariduse just kodukoha koolis.

„Julgustan küll kõiki koju Tapale tagasi tulema. Pärast seda, kui on vahepeal ülikoolis teadmisi omandatud. Kui kodukoht ja kodukool on sinu jaoks nii palju panustanud, siis oleks ju õige tore midagi tagasi anda,“ ütleb Sandra veendunult.

Tema jutust pole tõesti vähimatki põhjust kahelda. Rõõm oli kohtuda helge oleku ja enesekindla noore inimesega, oma kodukoha patrioodiga.

Kuido Merits
Sõnumete toimetaja

Olivar Kits: renoveerimist ei tasu karta!

Kuido Merits
Sõnumed toimetaja

Võimatu on mitte märgata seda, et Tapa linnas on suure hoo sisse saanud kortermajade renoveerimine. Suuresti on asja taga Hommiku pst 2 korteriühistut juhtiv Olivar Kits, kes kuulub lisaks kodumajale ligikaudu kolmekümne korteriühistut juhatusse. Eesti parim korteriühistut juht 2023 tegutseb hoonete remondiplaanide ja tervikrenoveerimiste korraldamisel järjest laiemal rindel. Tasub Olivar Kitse lähemalt usutleda, alustades tema varasemast taustast, millest on vähem teada.

Selgub, et tänase tuntud kinnisvarahalduri näol on tegu 32 aastat kaitseväes – sealhulgas 7 kuud Afganistanis sealse missiooni lõpul – teeninud mehega, kes jõudis välja kolonelleitnandi auastmeni. Pärast sellist teenistust oli võimalus jääda 50 aastase pensionile ja teha oma elus uus karjääripööre – Olivar ei varjagi, et oli uueks väljakutseks tegelikult valmis.

Tema ärimudel sündis tasa ja targu, mees on omandanud Maaülikoolis magistrakraadi – majandus- ja sotsiaalteaduskonnas ettevõtlusökonoomika erialal. Seal puutus ta esmalt kokku ettevõtluse tsiviilpoollega. Kaitseväge logistikat on ta õppinud isegi välisriikides – Soomes, Rootsis, Kanadas. Valdkond polnud seega võõras, sh MTÜd, kui ta paralleelselt – veel 2004. aastal kaitseväes olles – asus elama Tapale, Hommiku puistee 2 majja.

Ei kulunud kaua aega kui järgmisel, 2005. aastal, hakkasid inimesed rääkima, et vaja oleks ühistu moodustada, kuna majas esines suuri lahkkelisid arveldustega ja segadust tšekkidega. Sama aasta detsembris algas Olivar Kitse karjäär korteriühistute valdkonnas, sest kinnisvarahaldus ja logistika pool olid meelepärased. Ette rutates, edaspidi on tegus mees end järjepidevalt Eesti Korteriühistute Liidu (EKÜL) kaudu täiendanud, peagi peaks lisanduma 4. kategooria kinnisvarajuhhi tunnistus.

„Esimene ratas ei tohigi olla kerge vändata“, ütleb Kits, kellele Hommiku tn 2 andis kõva kogemuse – aastaks 2016 sai maja täisrekonstrueerimiseks – „täisrekiks“ – valmis. Ometigi otsustasid elanikud üldkoosolekul öelda: ei liiga kallis, parem ootame. 2016. aastal oleks täisreki puhul remondifond tulnud 1,35 eurot – aastal hiljem oli see juba kallim, 1,49 eurot. Seda sai Olivar argumendina kasutada: näete, pole mõistlik oodata, miski ei lähe odavamaks. Elanike meelsusele mõjus ka ebaühtlane kütmine majas, keskmised korterid kurtsid – miks me üle kütame, äärmised korterid jälle: miks me vähe kütame? Keskküttetorustiku vahetamine tuli ette võtta ja sellega sai Olivar hakkama. Pärast korralikku renoveerimist ei saa olla ebaühtlast soojust



Olivar Kits seisab kahe märgilise hoonel Roheline tn 12 ja Hommiku tn 2 vahel. FOTO: Kuido Merits

majas korterite vahel: „Projekteerija planeerib ju projekti järgselt kõikidesse korteritesse ruumide põhiselt radiaatorid. Äärepealsed korterid saavad tavaliselt paremate tehniliste näitajatega ehk võimsamad radiaatorid, mis kompenseerivad neis suuremat soojakadu,“ kinnitab Olivar.

Edasi räägib ta veel põhjalikumalt ventiilide vahelepanekust ja reguleerimisest, mis pole sugugi lihtne. 2007 küttesüsteemi korrasdamisel ei saanudki nad oma majas kõike korda, sest inimesed olid ise vahetanud radiaatoreid – keegi vahetanud raudradiaatori uuema alumiiniumist radiaatori vastu, keegi vannituppa vedanud mingi teise radiaatori. Kogu tegevus viis siiski täisrenoveerimiseni 2017. aastal ja peale seda enam kütteprobleeme majas ei ole, ehk esineb vaid mõnesid üksikuid puudusi, mis tingitud ajaloolisest taagast – masuudist, mis ummistab radiaatorite ventiile. Kuid need häired kõrvaldatakse jooksvalt.

Ühistute vabatahtlik juhtimine on kadumas, leidub küll tublised ühistuid, kes saavad nagu hakkama, kui keegi elanik tegeleb vabast ajast. Trend on ikkagi see, et vaja on professionaalset teenust, sest kasvõi Kredexi toetusmeetmete taotlemine on mahukas töö. „Põhitöö kõrvalt oma vabast ajast teha seda mahukat tööd ühistule ja tasuta! – see ei ole tänapäeval mõistlik. Need on spetsiaalsed teadmised ja oskused, mida vaja läheb. Maja renoveerimise viimise tsükkel kestab 1,5 kuni 2 aastat, seda siis kui majarahva otsus toetusmeetme osas on positiivne,“ teab Olivar Kits oma kogemusest. Peale otsust tulevad erinevad hanked, materjalide valikud, näiteks katuse-, fassaadimaterjalid, värvilahendused osas, mis kõik nõuab sagedast suhtlust juhatuse liikmete ja elanikega.

Tema ise pooldab materjale, mis on kauemkestvad ja hooldusvabad, ehkki kallimad, sest sellised lahendused on meie kliimas otsustavalt paremad. Tapa kortermajadest, mis Olivar Kitse juhtimisel tehtud on – Roheline tn 12 ja Hommiku pst 2 – need majad fassaadihooldust ei vaja. Kuna nende majade juures on kasutusele võtnud fassaadimaterjal, mille hooldustsükkel on 10 aastat (kui siiski) ja tootja garantii 50 aastat.

Küsigem, et kui raske on täna nõusse saada Tapa vallas kortermajade elanikke, et mõistlik ja kasulik on maja viia renoveerimisele, on ju olemas positiivsed näited? Olivar vastab, et kohtab kõike

ja eriarvamusi ka – tema ei hakka elanikult tema arvamust ära võtma. Nähakse justkui, et me nagu ei säästagi ega nähta tulevast kasumlikkust. Aga temal on kinnisvarahaldurina numbrid olemas ja kõikide töösolevate majade puhul arvutused tehtud – kui palju nad kulutavad täna ja kui palju tulevikus.

„Väga paljud jäävad kinni sellesse remondifondi maksesse, mida tegelikult ei saa eraldi teistest kuludest vaadata. Tuleb vaadata hoopis korteril olevat tänaast maksekooormust – kõikide kulude osas,“ selgitab ta. Kui näha renoveeritud majale kulusid ühe ruutmeetri kohta ja need majale ümber arvestada, siis tegelikult moodustab sääst küttekulude osas 45-50%. See katab juba suurema osa remondikulude tõusust.

Küttekuludest veel, kui võrrelda aastaid 2016 ja 2024, siis sääst tänu korralikule renoveerimisele oli 55, 12% ehk siis 6805 eurot küttekuludelt. Lisaks päikesepaneelid Roheline 12 katusel – eelmisel aastal tootsid need 12 660 kilovatti tundi, mis tarbiti ise ära, pluss toodeti võrku. „Tarbime osas väga hästi – tarbime enamuse toodetud elektrist ära enda majas. Aastas hoiame 9000 eurot kokku elanike raha, millest kolm neljandikku kokkuhoiust tuleb kütte ja kolmandik elektri arvelt“, on Olivar Kitse sõnum.

Mis puudutab kinnisvarahaldurite ja korteriühistute juhtide omavahelist suhtlust, siis Eesti Korteriühistute Liid katab katusorganisatsioonina vajadused ära. Andres Kokk on veel üks tegija Tapal ja Triin Tomingasega käib koostööd. Alo Leek tegutseb Tamsalu suunal, leiab ja värbab teenuseosutajaid. Korteriühistut juhina leian, et „Sul peab olema tahet inimesi aidata. Teine asi, kui inimesed ise ei taha, siis pole ju võimalik koostööd teha“, tunnistab Olivar. Tema sõnul jaksab haldur maksimaalselt kolm-neli maja üheaegselt renoveerimisele võtta. Samas on tal järgmiseks aastaks kirjas suur kvartaalne plaan – mitu maja läheb korraga renoveerimisele nagu üks objekt. Sama puudutab Vajangu maju, seal on kõik seitse maja kaasa tulnud – nimetagem seda Suur-Vajangu projektiks, millest räägiks kunagi tulevikus.

Uudiseks on see, et Pikk tn 26 saab olema esimene väike 8 korteriga maja, mis läheb Tapal täisrekki. See polnud elanikele mitte lihtne otsus, ruutmeetri hind tuli üle 3 euro, kuid maja oli väga külm ja Enamus kommunikatsioon

amortiseerunud. Varasemalt on korrustatud elekter ja katus,

Vestlust jätkates saab teada, et san tehniliste töödega pole Tapal muret, võib kohapealt tellida. Küll aga puudus nii sisekoristuse kui ka välikoristuse teenusest – välikoristuse osutamine on kriitiline. Kui majas on juba üle kolmekümne inimese, siis ei kipu keegi koristama – kui mitte ei leidu keegi vanem proua, kes koristab hea meelega väikse tasu eest. Muruniitjaid siiski leiab – hind paneb asja paika.

Lõpetuseks mõned üleskutsed või palved Olivar Kitselt. Korteriomanikud võiksid natuke süveneda koretriomandi ja korteriühistut seadusesse ja süveneda natuke kaasomandi ja eriomandi teemasse – kust see piir läheb? Sest kaasomandi tervikrenoveerimisel eriomandit ei remondita ja selle teeb ikka korteriomanik ise, näiteks vannitoa sein. Veel on vaelesti aru saadud, nagu peaks remondi puhul nädala aega kodus istuma. Sugu- gi mitte, käige rahulikult tööl, tehke oma toimetusi – leidke vaid see usaldusisik, võib usaldage ehitajat, kes tuleb tegema tähtajalist tööd!

Tuleb ära märkida, et esineb kortereid, mis maast laeni sodi ja rämpsuga täis nõnda et keegi ei pääse ligi – see ei kõlba kuhugi ja on suur probleem! Sellise korteri puhastamine võib ühistule maksma minna kuni 8000-9000 eurot ja see summa nõutakse omanikult hiljem sisse, omanik tekitab endale ise suure kulu.

Ja veel – korterite kommunaalkulude võlad. Miks peab korteriomanik ootama kuni teda kohtusse kaevatakse? Selline tendents on paraku piirkonniti tõusmas. Kohutu kaudu majandamiskulude eest tasumisel maksab korteriomanik kolm täiendavat kulu (KÜ menetluskulud, riigilõivud, esinduskulud). Enne kohtusse pöördumist saab korteriomanik KÜ teate või meeldetuletuse, seejärel hoiatuse ja kolmanda arvega koos tähtaja võlgnevuse tasumiseks, – ometi tuleks maksmisega kohe alustada ja suhelda ühistuga ning selgitada oma makseraskusi?

Makske ära, kallid inimesed, paneb Olivar Kits südamele, sest hiljem läheb teil palju kallimaks. Näiteks vanemad inimesed kasutavad võimalust, et maksavad suvekuudel ette – maksukoormust saab seeläbi jagada ühtlasemaks kogu aastale.

Kokkuvõtteks, renoveerimine tähendab paremat elukeskkonda ja paremat tulevikku! Ning korteriühistud on juba muutunud ja muudavad avalikkuse ruumi ja väljanägemist, näiteks Eha tänav ja Paide maantee (koos oma suurte korteritega) saavad mõne aja pärast sootuks uue kuue.

„Sa pead olema julge ja sa pead suutma ära põhjenda, miks see (renoveerimine) on hea,“ rõhutab Olivar Kits, enne seda kui lähme välja, renoveeritud majade Roheline tn 12 ja Hommiku tn 2 juurde värsket õhku hingama. Tema on oma sõnu tõestanud tegude ja tulemustega ning põhjendanud arvutustega.

Jussike hakkab Pühapäevamaale jõudma

Kairi Kroon
lasteaia Pisipõnn õpetaja

Augustikuu Sõnumete lehes kirjutas Tapa lasteaia Pisipõnni direktor Tea Väik õppeaastasse sisestatud meeleoluka loo vanalasteraamatu näitel, kuidas Jussike otsis Pühapäevamaad, et lulli lüüa ja ennast alati lõbusalt tunda. Lulli lõõmiseni jõudmise eel tuleb aga tutvuda nädala argipäevadega, et õppida hindama läbi tööde ja toimetuste puhkepäeva väärtust. Arukas ja õpetlik klassika! Täna kirjutan sellest, kuidas Pisipõnnid läbi argipäevade rännates koos murede ja rõõmudega selleks kevadeks tööpooldest on peaaegu Pühapäevamaale jõudmas. Retk, mis oleks pidanud pakkuma palju avastamisrõõmu ja tegutsemislusti, hakkab finišisse jõudma, sest ees on lasteaia õppeaasta kokkuvõtlik kuu ning puhkuste aeg. Mida see rännak siis õpetas ja mille üle rõõmustama ja muretsema pani? Nii nagu tavaelus käivad kõik tunded käikides, on see ka ühe kollektiivi töös. Olen ikka seda meelt siiani olnud, et elus on rohkem rõõmu kui muret ning pingeid. Paraku pakub täna ühiskond pingevälgunooli

üsna palju ja oskus jääda tasakaalukaks ning motiveerituks vaatamata kõigele on väga vajalik. Kuidas seda siis suuta, kui enam ei suuda? Kui ümbruses säreseb, hirm haigutab sagedates hommikutes ja pinged valitsevad su vaimsust, siis tuleb leida see motivatsiooniraas, et teha rahulikult oma tööd, planeerida, hoolida ning iseenda tugevusele, mitte teistele loota. Paremaks läheb ainult siis, kui me iseendalt kvaliteeti nõuame ja siis kaasteelistelt midagi täiendavat lisaks ootame. Olgu see siis hea mõte, sõbralik kiidusõna, abistav tegu või edulamus koostegemisest.

Hindan väga ühtehoidvat kollektiivi, kus pingevabalt saab töötada. See on juhtkonna tänuväärne iseloomu omadus, mis valgustab kogu kollektiivi hingeelu, turvalisust, motiveeritust.

Õppeaasta alguses, ühel külmakargel laupäeval, organiseeris juhtkond Pisipõnni kollektiivile väljasõidu koos koolituse ja lõõgastusmomentidega, kus osales peaaegu terve kollektiiv. See näitab, et ühtehoidmise vaimsus on oluline. Sellest sõltub töö kvaliteet, sest siis jälle jõuad ning tahad teha. Siis tulevad uued ideed ning plaanides on motiveerivat parimate eesmärkide saavutamise

se suunas. Töö lastega on alati vaimutoitu pakkuv. Paraku ei ole saladuseks kellelegi, et ühiskonnas heakskiidetud väärtushinnanguid tuleb aina ja aina rohkem kajastada, meelde tuletada ja olla vääriliks eeskujuks nii lastele kui nende vanematele. Seda kõike jagub igapäevaselt pedagoogi ellu.

Kahetsusväärne on, et õppeaasta jooksul oli palju haigestumisi. Lapsed oleks nagu haigestumiste ahelreaktsioonis, kus üks haiguste laine hakkab lõppema, kui teine juuba vapralt kohal. Kuidas küll saavutada olukord, et laste kollektiivi ei toodaks aina rohkem haigustunnustega lapsi, vot see on „pähkel“ puremiseks!

Argipäevaste tegemiste värvikamad päevad on need, kui laste jaoks toimub midagi sellist, mis igapäevane ei ole. Nii käisid kevadel Pisipõnni lasteaia erinevates filiaalides loovate pedagoogide eestvõtmisel ülestõusmispühade jätkud ja erinevad muinasjututegelased, kes lastega mängisid ning korraldasid sportmänge. Volbripidustuste aegu oli taas mänguväljakutel trallitamist ja laste kilkeid, sest lastele teigi neile pakutav emotsionaalne mängutrall palju rõõmu. Lapse arengu toetamiseks on välja mõeldud palju erinevaid

variante, aga koolieelses eas lapsele on kõige olulisem mängulisus ja kogemusõpe – lihtsalt keerulisemaks, lähemalt kaugemale. Nii me kasvame.

Maikuuks said lasteaia vanemate rühmade lapsed osaleda Lääne-Virumaa lasteadeade koolieelikute muusikapeol „Pisike puu“. Laulude ja tantsude õppimine oli päris kõva katsumus ja kestis mitu kuud, et lõpuks edulamusel nautida. Aga jällegi vahva oli ja teistmoodi päev kui argipäevarutiin.

Lõpuks on ees koolisaatmise peod. Pesad jäävad tühjaks uutele pisipõnnidele, kes sügisel taas alustavad oma rännakut meie mängumaal. Ja siis avaneb Jussikese ees Pühapäevamaa uks. Suured ja väikesed Pisipõnnid on puhkuse aega ära teeninud. Kordan veelkord, et aastaringi aitab positiivseks muuta ühtehoidvat kollektiivi, hooliv juhtkond, ühised toimetused, koostöösohkrilised lapsevanemad, kes austavad seda, et me iga päev püüame anda oma hingest killukese päikesekulda, et laste argipäevad oleksid täis soojust ja valgust. Teinekord on juhuseid, kus endale seda päikesekillukest ei jagugi, aga süda on siiski rahul, sest andmisrõõm on kõige suurem rõõm. Oleme ju andjad!

Eesti sõjamuuseumi rändnäituse suvetuur

Eesti sõjamuuseum hakkab tänava suvel paiknema üle Eesti, sest valminud on uus 20. sajandi sõjaajalugu tutvustav rändnäitus, millega minnakse ringreisi esimese peatuskohaga Tapal. Tapal on näitus avatud iga päev kell 11–18.

Ratastel sõjamuuseum annab ülevaate Eesti 20. sajandi sõjaajaloost, käsitledes I maailmasõda, Vabadussõda, Eesti riigikaitset sõdade vahelisel perioodil, II maailmasõda ja kaitseväge pärast iseseisvuse taastamist. Rändnäitus paikneb selleks spetsiaalselt kohandatud merekonteineris, mida saab hõlpsasti transportida. Välispinda katavad tekst ja pildid, konteineri sisu on täielikult esemete päralt.

Vitriine täidavad vormid, relvad, varustus ja sõjatehnika mudelid kõigist neljast ajalooperioodist.

„Rändnäituse mõte on, et muuseumisse tulekuks ei pea tingimata kuhugi kaugemale sõitma, vaid muuseum võib ise külla tulla,“ ütles Eesti sõjamuuseumi direktor Hellar Lill. Tema sõnul on sõjamuuseum ratastel omamoodi jätk väga menukaks osutunud soomusrongile nr 7 „Wabadus“, mis sõitis mööda Eesti ja isegi Läti raudteed 2019. aastal. „Meie ajaloo tingituna on terve Eesti omamoodi suur sõjamuuseum,“ rääkis Lill ja lisas: „Näitusega loodame kaasa aidata nii ajaloo paremale mõistmisele kui tahtele olla valmis vajadusel Eestit kaitsma.“

Rändnäituse esimene peatuskoht on Tapa: alates 8. maist kuni 30. maini saab seda uudistada Tapa kultuurikeskuse parklas. Edasi liigub näitus Vaivara Sinimägede muuseumi õuele. Võidupühale leiab sõjamuuseumi ratastel Narvast, kus toimub tänavune Võidupüha paraad. Alates juuli keskpaigast veereb sõjamuuseum Lõuna-Eestisse, peatudes igas linnas paar nädalat.

Lahtiolekuajad eri asukohtades võivad varieeruda. Sisepääs rändavasse sõjamuuseumisse on kõikjal tasuta.

Rändnäituse valmimist kaasrahastati Muinsuskaitseameti „Muuseumide kiirendi 2023“ taotlusvoorst.



„Maailma kõige targem rahvas?“

Liivi Liivak
Tapa Gümnaasiumi sekretär

Reedel, 3. mail 2024 külastas Tapa Gümnaasiumi haridus- ja teadusminister Kristina Kallas. Minister esines 8.–9. klasside õpilastele sisuka loenguga „Maailma kõige targem rahvas?“, milles ta keskendus Eesti haridussüsteemi eduloo tutvustamisele.

Mitmeid aastaid on rahvusvahelisel PISA testil Eesti õpilaste tulemused pingerea eesotsas. PISA testidel osaleb üle maailma kokku 80 riiki, neist neljandal kohal on Eesti. Meie õpilaste teadmised ja oskused loodusainetes, luge-



Foto: erakogu

mises ning matemaatikas on Euroopas kõige kõrgemad.

Kristina Kallas tõi välja Eesti eduloo põhjenduse meie haridussüsteemi ülesehituse, kus riiklikus õppekavas märgitud teadmiste lävendid on üpris kõrged. Eesti õpetajate kvalifikatsiooninõuded on tunduvalt kõrgemad võrreldes

paljudes teistes riikides vastavas ametist töötamiseks nõutavaga.

Järgnevate aastate väljakutse haridusmaastikul on IT-valdkonna suurem kasutuselevõtt õppetöö korraldamisel. AI on õpetajatele tundide ettevalmistamiseks hea abimees. Tehisintellekti saavad õpilased

kasutada edukalt iseseisvate ülesannete lahendamiseks: näiteks kirjutab AI lapse eest kirjandi või täidab muud kodused ülesanded. Hariduse korraldamise muutmise väljakutse on suur. Otsitakse lahendusi, kuidas õpilaste teadmisi kontrollida selliselt, et saaks kindel olla, kas teadmiste tulemused on õpilase või AI omad.

Loengule järgnenud väiksema ringi arutelu keskenduti üle Eesti toimuvale haridusvõrgu korrastamisele. Vaheataki mõtteid meie vallas käimasolevate muudatuste üle, kus arutluse alla tulid nii Jäned, Lehtse, Tamsalu kui ka Tapa koolide liitmise murekohad ning riigi ootuste täitmine.

VÄIKE-MAARJA PUIT MÜÜB

HINNAD ON PÕHJAS ÕIGE AEG VARUMISEKS

Hele brikett (kask) 250 €/alus
Tume brikett 270 €/alus

Premium 6mm pellet:
g Graanul 230 eur/alus 990 kg
GreenFlame 250 eur/alus 975 kg

Suurema koguse puhul küsi pakkumist!

Transporti võimalus **KIIRE TARNE!**
Kohapeal drive-in süsteem ja paki/kotikaupa müük

Info ja tellimine: tel. 520 6369

Soodne saematerjal! Lauad, prussid!
Küsi hinnapakumist numbrilt 515 0268

Asume: Väike-Maarja, Jaama 7a

BALTICQUALITY OÜ

- Korterite veevarustus ja kanalisatsioon, ehitus ja remont
- Vee- ja kanalisatsioonipüsikute vahetus
- Eramajade vee-kanalisatsiooni- ja põrandaküttesüsteemide ehitus
- Kütte-vee-kanalisatsiooni- ja ventilatsioonisüsteemide isoleerimine
- Ehitus- ja remonditööd

Tel 5379 1720
e-mail: balticquality20@gmail.com

Kui Sul on eelnev töökogemus õena ning soov töötada toetavas meeskonnas, siis tule meile tööle.

TNP KONSULTATSIOONID PAKUB TÖÖD ÕELE

Imastu hooldekodus Tapa vallas

Koormus: 1,0 koht, võimalik ka osaline tööaeg
Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel
Töötasu: alates 11,50 € tunnis
Kokkuleppel sõidukompensatsioon.

Kui Sul on avatud süda ja õe diplom, helista: 634 5177, 5560 6268
e-post: tnpkonsult.personal@gmail.com

Eakate vastu suunatud vägivald – kuidas sellega võidelda?



Lenne Indov
Sotsiaalkindlustusameti
ohvriabi põhiteenuste juht

Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi põhiteenuste juht Lenne Indov peab vägivaldaga võitlemisel oluliseks märkamist, sekkumist ja julgust otsida abi. Kui palju eakaid kannatab igal aastal vägivallajuhtumites ning kas ja kuidas saab igaüks meist olla neile toeks?

Millised on peamised eakate vastu suunatud vägivalla tüübid?

Institutsionaalne ehk väljaspool eaka kodu toimuv väärkohtlemine, tahtlik või tahtmatu hooletusse jätmine, otsene ja kaudne füüsiline, emotsionaalne või psühholoogiline vägivald, seksuaalne väärkohtlemine, samuti rahaline või muul viisil materiaalne ärakasutamine.

Kui teadlik on ühiskond sellest, et ka eakad võivad sattuda lähisuhtevägivalla ohvriteks?

Ühiskond on üha teadlikum sellest, et lähisuhtevägivald võib mõjutada inimesi sõltumata nende vanusest, soost, rassist, sotsiaalsest staadusest või muudest tunnustest. Tuleb tõdeda, et eakate vastu suunatud vägivallale on aegade jooksul pööratud vähem tähelepanu kui näiteks lähisuhtevä-

givallale üldiselt, kuid viimastel aastatel on tehtud pingutusi selle probleemi teadvustamiseks ja selle vastu võitlemiseks.

Eakate lähisuhtevägivalla juhtumid võivad olla eriti keerulised, sest ohvrid võivad olla füüsiliselt nõrgemad või sõltuvad vägivallatsejast hooldamisel või majanduslikult. Lisaks võivad eakad inimesed olla vähem teadlikud oma õigustest või karta, et nende kogemust ei võeta tõsiselt. Samuti seisame silmitsi iganenud hoiakutega, et abi saamine on tabu ja inimene peab ise hakkama saama.

Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi ja ennetusteenuste osakond on teinud jõupingutusi teadlikkuse tõstmiseks, et kõik ühiskonna liikmed oskaksid paremini märgata eakate vastu suunatud vägivallat. Lisaks on aastast aastasse paranenud abisaamise võimalused. Vägivallaohvritele pakume nõustamist, ajutist majutust, õigusabi ja muid toetavaid meetmeid, et aidata neil vägivallast pääseda ja oma elu uuesti üles ehitada. Siiski näeme, et on oluline jätkata teadlikkuse suurendamisega ja ressursside kättesaadavaks tegemisega, et kõik, sealhulgas eakad, saaksid vajaduse korral abi.

Kas eakate vastu suunatud vägivallast osatakse ka märgata?

Eakate vastu suunatud vägivallast võib olla keeruline märgata mitmetel põhjustel, sealhulgas ohvrite endi häbistamise või hirmu, hooldekodudes ja teistes hoolekandeesutustes toimuva vägivalla varjamise ning ühiskondliku

arusaama tõttu, et eakad inimesed ei pruugi olla vägivalla ohvrid. Siiski on oluline mõista, et eakad on sama haavatavad (lähisuhte)vägivallas kui nooremad inimesed ning et selle äratundmine ja sekkumine on oluline nende kaitseks.

Siinkohal toon mõned märgid, mida tasub eakate vägivallaohvrite juures märgata:

- füüsilised vigastused nagu verevalumid, luumurrud või põletused, eriti kui neid esineb korduvalt või selgitamatul viisil;
- ärevus, depressioon või muud muutused käitumises või meeleolus, mis võivad viidata vägivallaohvrile;
- hooldekodus elavate eakate puhul on nendeks näiteks hooletusse jäetud välimused, kehv hügieen või muudele põhilistele vajadustele ebatavaline reageerimine.

Majandusliku eksploateerimise märkideks on näiteks suurte rahasummade väljavõtmine arveldusarvelt või ebatavalised ülekanded, maksmata kommunaalarved ja võlad. Siinkohal tahan rõhutada, et märkamise kõrval on ülioluline just sekkumine. Kogukonna liikmed, tervishoiutöötajad, hooldajad ja teised eakatega kokku puutuvad inimesed peaksid olema teadlikud nendest märkidest ja võtma tõsiselt igasuguseid kahtlusi vägivalla või hooletuse suhtes. Vajadusel tuleks ohvritele pakkuda toetust ja abi ning suunata ohvriabisse või kohaliku omavalitsusse.

Kas eakad ise oskavad

ära tunnetada, et see, mis nendega toimub, on lähisuhtevägivald?

Eakad võivad olla teadlikud, et nendega toimuv käitumine või suhted on ebatervislikud või koguni vägivaldsed, kuid nad võivad kogeda ka segadust, häbi või hirmu, mis takistab neil olukorrale otse silma vaadata. Siiski võib osa eakaid olla teadmatud või eitada, et nad on vägivalla ohvrid, eriti kui vägivald tuleb lähedastelt pereliikmetelt või hooldajatelt. Nad võivad karta, et teised mõistavad neid hukka või ei usu nende lugusid.

Paljud eakad võivad kogeda vägivallat ja arvata, et see on normaalne osa nende suhetest või hooldekodu elust. Nad võivad karta, et nende olukorda ei võeta tõsiselt või et nad ei saa abi. Samuti võivad nad olla mures selle pärast, kuidas nende teised suhted või elu muutub, kui nad vägivalla paljastavad.

Oluline on pakkuda eakatele turvalist keskkonda, kus nad saavad avameelselt rääkida oma kogemustest ja muredest ning kust neile pakutakse tuge, toetust ja vajadusel ka abi. Eakatele tuleks selgitada, et nad ei pea kannatama vägivalla all ja et neil on õigus abile ja kaitsel. Tervishoiu- ja sotsiaaltöötajad, samuti muud tugispetsialistid mängivad olulist rolli eakate teavitamisel nende õigustest ja abivõimalustest.

Kas eakad julgevad rääkida lähisuhtevägivallast?

Eakad võivad tunda mitmeid takistusi lähisuhtevägivallast rääkimisel, kuid paljudel juhtudel on neil võimalik rääkida, kui neile pakutakse turvalist ja toetavat keskkon-

da ning kui neil on teadlikkus sellest, et nad ei pea oma olukorda üksi taluma.

Mõned takistused, mida eakad võivad kogeda lähisuhtevägivallast rääkimisel, on:

- häbi. Eakad võivad hõbeneda või tunda end süüdi, et nad on vägivalla ohvrid, eriti kui vägivald tuleb lähedastelt pereliikmetelt või hooldajatelt. Nad võivad karta, et teised mõistavad neid hukka või ei usu nende lugusid.
- Hirm tagajärgede ees. Eakad võivad karta vägivallatseja reaktsiooni või seda, et juhtunu avalikustamine võib olukorda veelgi halvendada. Nad võivad karta, et kaotavad eluaseme või toetuse, eriti kui vägivallatseja on nende peamine hooldaja või finantsiline toetaja.
- Puudulik teadlikkus abivõimalustest.

Kuigi eakad võivad kogeda eeltoodud takistusi, on oluline pakkuda neile turvalist ja toetavat keskkonda, kus nad saavad oma kogemustest rääkida. Lisaks eelmainitud tervishoiu- ja sotsiaaltöötajatele ning erinevatele tugispetsialistidele võivad usaldusväärsed sõbrad, pereliikmed ja teised lähedased inimesed olla olulised toetajad eakatele, kes kogevad vägivallat, aidates neil leida vajalikku abi ja toetust.

Kas ja kui palju eakaid on pöördunud ohvriabi poole ja mis on olnud peamised mured?

2023. aastal pöördus ohvriabisse 227 eakat ehk 6% kõikidest uute juhtumitega seotud pöördujatest. Peamisteks

pöördumiste põhjusteks oli vaimne ja füüsiline vägivald.

2024. aastal oleme Sotsiaalkindlustusametis võtnud üheks eesmärgiks jõuda rohkeimate eakateni – selleks tegeleme ennetus- ja teavitustööga, mis on suunatud eakate märkamisele ja sekkumisele.

Kuhu võivad eakad pöörduda, kui neil on tunne, et nad on sattunud lähisuhtevägivalla ohvriks?

Kiireim viis saada abi on helistada sotsiaalkindlustusameti ööpäevaringsele ohvriabi kriisitelefoni 116 006, kus nõustajad pakuvad emotsionaalset tuge, jagavad infot abi saamise võimaluste kohta ning juhendavad suhtlemisel teiste asutustega.

Vahel on kergem oma murest kirjutada. Selle jaoks on veebilehel palunabi.ee loodud eraldi vestlusaken.

Neil, kes eelistavad silmast silma kohtumisi, palume pöörduda maakondlike ohvriabi töötajate poole, kelle kontaktid leiab palunabi.ee kodulehelt.

Kui inimene vajab emotsionaalset tuge, tal on mure enda või lähedase haiguse pärast, esinevad eksistentsiaalsed või spirituaalsed küsimused, vajab tuge leinas või surija ja tema lähedaste toetamisega, julgustame helistama sotsiaalkindlustusameti emotsionaalse toe ja hingehoiutelefonile 116 123, kus nõustajad pakuvad emotsionaalset tuge iga päev kell 10–24 ning hingehoidjad on samal liinil kättesaadavad kell 16–24.

Küttepuud

halg.ee e-pood järelmaks

58588604

Algas üleriigiline ohuteavituskampania „Kriisis kuula riiki!“

6. mail stardib Päästeameti ohuteavituskampania, mis tutvustab elanikele erinevaid ohuteavituskanaleid nagu SMS, sireenid ja raadio, mida riik kriisiolukorras elanike teavitamiseks kasutab.

Kampania eesmärk on tõsta elanike teadlikkust sellest, kustkohast saab kriisi ajal infot ja mida tuleb ohuteavitust kuuldus arvestada. Olulised ohuteavituskanalid, mida kriisi korral jälgida või millest infot oodata, on muuhulgas EE-ALARM ehk SMS-teavitust, raadio ja sireenid. Kriisis saab kõige värskemast infot ohuolukorra kohta veebilehelt kriis.ee ja riigiinfo telefonilt 1247. Kampania on üleriigiline ja seda võib silmata nii linnaruumis välireklamina, televisioonis, trükimeedias, sotsiaalmeedias ja raadiokanalites. Kampania kestab mai teise pooleni. See toetab ohuteavituse info-trükise põhiteemasid. Päästeamet saadab trükise mai ja juuni jooksul pea 600 000 Eesti kodu postkasti.

Selles, et riik saaks elanikke kriisis võimalikult hästi aidata ja suunata, on väga tähtis, et igaüks teaks, kuidas kriisiks valmistuda, kuidas kriisi korral info liigub ning millised ohuteavituskanalid on kasutusel ja kuidas nad toimivad. „Uuringud näitavad, et Eesti ini-



meste kriisiks valmisolek peaks olema parem – iga Eesti elanik peab teadma, millistest kanalitest oodata ohuteavitust ning mida need tähendavad. Mida teha sireenide kuulmise korral või ohuteavituse SMS-i saades. Seejuures ei tohi ära unustada inimese isiklikku vastutust enda ja oma perekonna ees. Elanikkonnakaitse alustala on igaühe valmisolek ja teadmised, kuidas kriisis hakkama saada,“ ütleb Päästeameti ennetustöö osakonna juhataja Janika Usin. „Olemas võiks olla ühe nädala kriisivarud (toit, joogivesi, ravimid jne) ning kokkulepped kriisi korral toimimiseks. Kriiside puhul räägime nii loodus- kui

keemiaõnnetustest, elektrikatkestustest, tormidest kui ka potentsiaalsest sõjaohust,“ lisab Janika Usin.

Kriisiks valmistumisel on kõige käepärasem ja informatiivsem vahend info saamiseks ohuteavituse juhend-trükis, mis jõuab hiljemalt 1. juuliks kõigi Eesti leibkondade postkasti. Infobrošüürist saab lugeda, kuidas tagada enda ning oma lähedaste turvalisus hädaolukorras või ka sõjalise kriisi korral. Samuti sisaldab trükis juhiseid, kuidas toimida ohusireenide käivitumise või evakuaatsiooni korral ning mis on varjumise põhimõtted. Brošüüri saab ka alla laadida olevalmis.ee leheküljelt, kust leiab veel detailsemaid juhiseid, kuidas valmistuda ja tulla toime erinevates kriisiolukordades, mis võivad Eesti inimest tabada.

Päästeamet on elanikkonnakaitse juhtasutus, mis vastutab varjumise, ulatusliku evakuaatsiooni, ohuteavituse ja inimeste kriisivalmiduse parandamise eest. Samuti selle eest, et tõsta kohalike omavalitsuste, seal elavate inimeste ja kogukondade kriisivalmidust. Tagada, et inimeste elu ja tervis oleks kaitstud.

Ohuolukorras järgi ametkondade poolt antavaid juhiseid! Käitu vastavalt, sest ainult nii saab riik sind aidata.

Liiga paljud tulekahjud saavad alguse elektrisüsteemist

26. detsembril kell 6.54 teatati elektrikilbi põlengust kahekorruselise kortermaja trepikojas Vinni vallas Viru-Jaagupi alevikus. Põlengu tõttu tõid päästjad koheselt trepikojas korteritest välja 5 inimest, kellest ühe viis kiirabi haiglasse ja ühe inimese tervist kontrollisid kiirabi töötajad kohapeal. Majast evakueeriti ka kõik teised inimesed, kokku kolmest trepikojast 14 inimest. Põleng kustutati ja ruumid tuulutati. Kohale kutsuti elektrikud, kes kiiresti kahe trepikojas elektritaastasid. Ühe trepikojas elanikud leidsid endale ajutiselt teise elukoha.

Möödunud aastal toimus eluhoonete elektrisüsteemi ehk elektripaigaldise rikke tõttu Eestis eramajades ja korterites 65 tulekahju, neist kaheksa Ida-Virumaal ning neli Lääne-Virumaal.

Kahjuks hukkus eelmisel aastal elektrisüsteemi rikkest alguse saanud tulekahjudes ka kolm inimest, neist kaks Ida-Virumaal ja üks Lõuna-Eestis. Lisaks oli üle Eesti eluhoone-



tes 44 elektripaigaldise rikkest alguse saanud tulekahjuohusündmust, mis õnneks jäid tänu kiirele reageerimisele ohustaadiumisse.

Tulekahju põhjustab peamiselt kahe elektrijuhi vaheline halb ühendus. See omakorda tekib kas elektripaigaldise paigaldamisel või ümberehitamisel valede materjalide või töövõtete kasutamisest, aga ka üldisest amortisatsioonist. Kokkuvõttes viib elektritööde tegemine ebapädevate isikute poolt ja elektripaigaldise regulaarselt kontrollimata jätmine elektripaigaldise rikkest

alguse saanud tulekahju puhkemiseni.

VARJATUD OHT

Tuleoht ilmneb peamiselt nendes kohtades, kus on erinevad elektrijuhtide ühendused: juhtmete omavahelised jätkud harukarpides ning klemmühendused elektrikilpides, pistikupesades, lülitites ja erinevate seadmete (nt elektripliitide) klemmidel.

Sageli ei teki tuleohtlik rike ootamatult, vaid sellele eelnevad mingid märgid. Näiteks valgustite vilkumine, sära kiirele reageerimisele ohustaadiumisse. Tulekahju põhjustab peamiselt kahe elektrijuhi vaheline halb ühendus. See omakorda tekib kas elektripaigaldise paigaldamisel või ümberehitamisel valede materjalide või töövõtete kasutamisest, aga ka üldisest amortisatsioonist. Kokkuvõttes viib elektritööde tegemine ebapädevate isikute poolt ja elektripaigaldise regulaarselt kontrollimata jätmine elektripaigaldise rikkest

põhjusel tulekahjusid sageli ka ootamatult.

TULEOHT KA KODUNT ÄRA OLLES

Rikkega elektripaigaldise kasutamine on nagu vene ruleti mängimine – küsimus ei ole, kas tuleoht tekib, vaid küsimus on, millal ja kus tuleoht tekib. Tuleoht võib tekkida ka siis, kui inimesed ise vahetult elektriseadmeid ei kasutagi. Hoonetes töötavad ööpäevaringselt alaliselt elektrivõrku ühendatuna ja automaatsetel töörežiimidel seadmed nagu õhksoojuspumpad, elektriboilerid, pörandaküttes jms. Pole välistatud, et süttimine toimub ajal, mil inimesed magavad või on hoopis kodunt ära.

Tulekahjude menetlejad kuulevad tulekahjusündmuskohtadel sageli, et elektripaigaldist ei ole üldse kontrollitud, selle paigaldas kohalik elektrisüsteeme tundev tuttav mees, hoone omanik tegi elektritööd internetist saadud teadmiste tuginedes ise vms. Sageli tuuakse teistmoo-

di asjaajamise põhjuseks liigne bürokraatia ja kogu ettevõtmise kallidus. Sellistes olukordades ei ole garantiid, et pädevate spetsialistide kaasamata jätmisel kokku hoitud raha võimaliku hiljem tekkida võiva tulekahju tõttu lõpuks ikkagi kokku hoitud saab. Elektripaigaldise ohutusse tehtud investeering on kindlasti väiksem kui tulekahju tekitatud, mõnikord lausa korvamatult kahju. Seejuures tuleb meelde, et põlenguohust annab õigeaegselt märku töökorras ja õigesti paigaldatud suitsuandur.

ELEKTRIPAIGALDISE AUDIT KORTERMAJAS KORD VIIIE AASTA TAGANT

Kuidas siis toimida nii, et elektripaigaldise kasutamine oleks ohutu? Õigusaktides on eramajades ja korterelamu korterites kasutuses olevate elektripaigaldiste ohutuse tagamine reguleeritud kaudselt – peamiselt seeläbi, et ohtlikku elektripaigaldist ei tohi kasutada. Küll aga on reguleeritud enama kui kahe korteriga hoone

ühiskasutuses oleva elektripaigaldise kontrollimine. Nimelt tuleb sellise elektripaigaldise kontrollimiseks tellida pädevalt isikult elektripaigaldise audit, mis sisaldab elektripaigaldise visuaalkontrolli, elektripaigaldise dokumentide kontrolli, kontrollarvutusi, eelnevalt tellitud mõõtmisi ja katsetulemuste ning asjakohasel juhul ka käidukorralduse hindamist. Regulaarne korraline audit on kohustuslik kord kümne aasta jooksul, kuid enne 2000. aastat ehitatud paigaldise puhul kord viie aasta jooksul.

Kuigi kirjeldatud audit ei ole eramajas, selle kõrvalhoones ja korterelamu eluruumides kohustuslik, on äärmiselt soovitatav tellida regulaarselt auditeid ka nendes hoonetes. See on vähim, mis on võimalik teha elektripaigaldises tekkida võivate rikete ja seeläbi ka tuleohtu ennetamiseks.

Päästeameti Ida päästekeskus

Loomade laskmine õhkrelvast on karistatav

3. mail jõudis vallavalitsusele info, et Tamsalu linnas Sõpruse tänava piirkonnas on leitud vigastatud tiivaga tuvi. Tuvi jõudis Eesti Metsloomahingu hoole alla, kus selgus, et tuvi vigastused põhjustas õhkrelva kasutamine. Teavitaja on seal piirkonnas kuulnud õhkrel-

va kasutamisele iseloomulikke häälid.

Loomade, sh lindude laskmine õhkrelvast on looma suhtes lubamatu tegu. See on keelatud ja karistatav väärtekorras. Teatud juhtudel võib see liigituda ka kuriteoks, kui näiteks juhtum leiab aset avalikus kohas või on toime pandud

julmal viisil.

Kuuldes või nähes pealt, kuidas keegi laseb õhkrelvast loomi (sh linde), palume sellest koheselt teavitada politseid lühinumbri 112 või Keskonnaametit lühinumbri 1247. Vahetu sekkumine on tõendamise mõttes oluline ning ka teo toimepanijale mõjusam. Seda ka juhtumite puhul, kus kuuleme või näeme, et naaber kasutab oma aias õhkrelva, sest nii saavad ametnikud kontrollida, kes ja mis eesmärgil relva kasutab.

Kommentaari artiklile Tapa valla infotund (ilmunud märtsikuu lehes Sõnumed)

Tapa PAK kollektiiv on tänulik Tapa vallavalitsusele meie tunnustamise ja märkamise eest EV aastapäeva üritusel. Anname oma patsientidele teada, et Eesti perearstide Seltsi A kategooria tunnustamise kategoorias ei maksa meid otsida, kuna oleme võtnud 2018 aastal oma Tervisekeskuse meeskonda endise Tapa perearsti dr. Soomani nimistu, mis hetkel toimib asendusarstide baasil (dr. Aivar Kuusik ja dr. Oleksander Mashko). Nendel ei ole perearsti kutset ja seetõttu ei kvalifitseeru me A kategooriale. Kõik teised tingimused A kategooriaks on meil juba aastaid täidetud olnud ja enne 2018 aastat olime ka meie A kategooria praksis. Oleme sellele tähelepanu juhtinud ka Eesti Perearstide Seltsis, kuid nõudeid pole muudetud. Rõõmustame, et meie asendusarst dr. Mashko on asunud omandama perearsti kutset residentuuris ja 4 aasta pärast on ka meil võimalik taas kvalifitseeruda A kategooriale, kui ta on saanud kätte perearsti kutse ja selles ametis Tapal jätkab.

ORTOPEEDIAKESKUS OÜ

Proteeside ja ortopeediliste abivahendite valmistamine ja müük soodustingimustel

VALMISTAME

- Üla- ja alajäseme proteese
- Üla- ja alajäseme ortoosid
- Lülisamba ortoosid
- Erioroosid, bandaažid, songavöösid
- Ortopeedilisi jalatseid
- Ortopeedilisi tallatugesid

PAKUME

- Masstoodanguna valmistatud abivahendeid
- postoperatiivseid ja posttraumaatilisi ortoosid
- mitmesuguseid erioroosid
- ortopeedilisi jalatseid
- ortopeedilisi tallatugesid
- kompressioonitooteid (põlvikud, sukad, sukupüksid)

SOODUSTUSE SAAMISEKS ESITADA

Proteeside soetamiseks – perearsti, eriarsti, arst-residendi, rehabilitatsioonimeeskonna **tõend paberandjal**

Ortooside, sh ortopeedilised tallatoed, soetamiseks – arsti tõend digitaalsel kujul

Ortopeediliste jalatse soetamiseks – eriarsti, rehabilitatsioonimeeskonna tõend **paberandjal** (korduv tõend: perearst)

Isikut tõendav dokument.

TAPA TERVISEKESKUS, Tapa, Valgejõe 14/2, kab 204 (K2-24), kell 14–16

Tel 742 0169 | ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

MULLISÜSTEEMIGA KÜMBLUSTÜNNI RENT TAPAL

BRONEERIMINE

+372 5909 6073

Kümblustünn Tapal

LOOMAARSTI VASTUVÕTT JA KODUVISIIDID

TEL 510 5973

aegviiduloomakliinik@gmail.com

REOVEE - JA FEKAALIVEDU TAPA VALLAS

Tel.: 5226008

LEHTSE AUTOBAAS

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF RENÉ VIJAT

Tel 525 8325

reneviljat@gmail.com

Jõua oma reklaamiga Tapa valla elanikuni

www.tapa.ee/toimetust-jareklaam

DETAILPLANEERING

Tapa Vallavalitsus võttis vastu 03.04.2024 korraldusega nr 228 Tapa linnas asuvate Paide mnt 79, Paide mnt 81, Paide mnt 83 ja Paide mnt 85 maaüksuste detailplaneeringu.

Tapa Vallavalitsus annab teada, et Tapa linnas asuvate Paide mnt 79, Paide mnt 81, Paide mnt 83 ja Paide mnt 85 maaüksuste detailplaneeringu avalik arutelu toimub 28.05.2024 kell 17.00 Tapa Kultuurikojas aadressiga Kesk tn 4, Tapa linn.

Avalikul väljapanekul ettepanekuid ei esitatud.

Tapa linnas asuvate Paide mnt 79, Paide mnt 81, Paide mnt 83 ja Paide mnt 85 detailplaneering on algatatud Tapa Vallavalitsuse 05.07.2023 korraldusega nr 385. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on määrata Tapa linnas Paide mnt 79 (katastritunnus 79201:001:0320, sihtotstarve sihtotstarbeta maa 100%, pindala 6647 m²), Paide mnt 81 (katastritunnus 79101:017:0011, sihtotstarve tootmismaa 100%, pindala 6521 m²), Paide mnt 83 (katastritunnus 79201:001:0508, sihtotstarve tootmismaa 100%, pindala 6520 m²) ja Paide mnt 85 (katastritunnus 79201:001:0172, sihtotstarve üldkasutatav maa 100%, pindala 113843 m²) maaüksustele ettevõtlusala rajamine. Planeeringu ala suurus on ligikaudu 152007 m².

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE VÄLJASTAMINE

Projekteerimistingimuste väljastamine avatud menetluses Tapa vallas Põdrangu külas Lubjaahju, Oinamurru, Põdralauda, Tomingamurru, Tomingaugu, Erkimaa ja Kivimurru maaüksustele päikesepargi rajamiseks.

Sunly AS esitas 10.04.2024 projekteerimistingimuste taotluse nr 2411002/03001 detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel Põdrangu küla Lubjaahju, Oinamurru, Põdralauda, Tomingamurru, Tomingaugu, Erkimaa ja Kivimurru kinnistutele päikesepargi rajamiseks.

EhS § 26 lõike 1 kohaselt projekteerimistingimused on vajalikud ehitusloakohustusliku olulise avaliku huviga rajatise ehitusprojekti koostamiseks, kui puudub detailplaneeringu koostamise kohustus. Töö sisu on päikesepargi pindalaga ligi 100 ha ja võimsusega umbes 75 000 kW rajamine.

Taastuvenergeetika suurema osakaalu saavutamine energiavarustuses kuulub üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ kohaselt energeetikavaldkonna peamiste eesmärkide hulka. Üleriigilise planeeringu Eesti 2030+ järgi on oluline riigi energiajulgeoleku tagamiseks keskenduda rohkem hajutatumale piirkondlikule energiatootmisele. Hajaenergeetika võimaldaks ära kasutada ka kohalikke energeetilisi ressursse: päike, tuul, biomass, maasoojus jne.

Kohalik omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avaliku menetlusena ehitusseadustiku § 26 lg 2 ja 31 lg 2 alusel. Tapa Vallavalitsuse ettepanek on avalikustada projekteerimistingimuste eelnõu Tapa Vallavalitsuse veebilehel <https://www.tapa.ee/projekteerimistingimuste-avalik-valjapanek>. Huvitatud isikutel on võimalus projekteerimistingimuste eelnõu kohta väljendada oma arvamust 20. maist kuni 10. juunini e-posti aadressil vallavalitsus@tapa.ee.

TAPA VALLAVOLIKOGU

Aprillikuu volikogu ülevaade

Volikogu 25. aprilli istung algas sarnaselt märtsikuu istungiga umbusalduse avalduse esitamisega. Enne päevakorra juurde asumist esitas volikogu liige Alari Kirt otsuse eelnõu Tapa vallavolikogu 23.03.2024 otsuse nr 127 „Tapa valla munitsipaalkoolide ümberkorraldamine“ kehtetuks tunnistamine“ ning kuue volikogu liikme allkirjaga umbusaldusavalduse volikogu esimees Maksim Butšenkovile.

Allakirjutanute arvates on seoses käimasoleva Tapa valla koolivõrgu ümberkorraldamisega volikogu esimees nii sotsiaalmeedias kui vallalehes andnud selgelt väärat ja kontrollimata informatsiooni kulude jaotusest erinevate valla piirkondade vahel. Sellise tegevusega on volikogu esimees tekitanud usaldamatust ja vaenu nii elanike ning valla juhtide kui ka erinevate piirkondade vahel. Oma selliste sõnumitega on esimees tervetele piirkondadele mõista andnud, et neid ei ole Tapa vallal vaja. Allakirjutanud leiavad, et arusaadavalt ei suudagi esimees Tallinnas elades hoomata Tapa valda kui tervikut. Tapa vald väärrib vähemalt volikogu

tasemel juhti, kes saab aru, mis vallas toimub, elab kohal ja tunnetab oma juhitava valla erinevate piirkondade vajadusi.

Vastavalt seadusele pannakse umbusaldamise avaldamine hääletusele järgmisel volikogu istungil.

Volikogu otsust nõudvaid punkte oli päevakorras viis.

Esmalt võeti vastu otsus investeerimislaenu võtmiseks. Volikogu poolt Tapa valla 2024. aasta eelarve kinnitamisel nähti ette investeerimislaenu võtmine summas 600 000 eurot tagastamise perioodiga 10 aastat.

Seejärel volikogu andis vallavalitsusele loa riigihanke korraldamiseks ja lepingu sõlmimiseks, et saaks jätkuda õpilasliinide teenindamine.

Arutlusel oli Tapa valla omandis olevate Kaalumaja ja Linnape pargi kinnistute võõrandamine alandatud hinna eest MTÜ Linnape Küla Seltsile, kes on aastakümneid andnud kinnistuid korras hoidnud ja seal seltsi üritusi korraldanud. Volikogu liikme poolt tehtud ettepanek seada ostu-müügilepingusse Tapa valla kasuks kinnistu ostueesõigus peatas eelnõu menetluse istun-

gil, kuna vajas täiendavat asjaõigusseaduslikku selgust.

Järgnevalt käsitleti kahte haridusega seotud teemat. Tunnistati kehtetuks Tapa vallavolikogu 28.02.2023 määrus nr 19 „Alustava haridustöötaja toetus“, kuna määruses sätestatud eesmärk tagada kvalifitseeritud töötajate juurdekasv valla allasutustesse ei ole täidetud ja toetusmeede ei ole end õigustanud. Toetust taotles vaid neli isikut, kellest nõutele vastas kolm, ning praeguseks hetkeks on neist ühega töösuhe lõppenud.

Teise haridust puudutava teema oli loa andmine muus keeles toimuvaks õppeks ehk volikogu otsuse alusel võib järgneval õppeaastal rakendada põhikooli osades klassides eesti keele asemel keelekümbusmeetodika alusel õppekeelena osaliselt vene keelt.

Istung lõpetati informatsiooniga. Pikemalt sai sõna vallavalitsuse kultuuriosakonda juhtiv abivallavanem Janar Safronov, kes andis ülevaate olulisemast oma valdkonnas.

Istung kestis ligikaudu kaks tundi. Olete oodatud volikogu istungit jälgima.

TAPA VALLAVALITSUS

VALIK VALLAVALITSUSE 19.-21. ISTUNGITE OTSUSTEST

• Lõpetada Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Kõrvekülas asuva Kitsete katastriüksuse 40001:001:0016 vaba metsamaana erastamise eeltoimingud Anneli Salustele.

• Kinnitada projekti „Kodud tuleohutuks“ 2024. aastal laekunud taotlusvooru küttekollete ning elektri remonttööde maksumused ja Tapa valla kaasfinantseering kokku 6628,20 eurot järgmiselt: 1.1 Jaan Kiviväli, kaasfinantseeringu summa 589,10 eurot; 1.2 Raja Adorov, kaasfinantseeringu summa 406,10 eurot; 1.3 Maie Steinberg, kaasfinantseeringu summa 501,00 eurot; 1.4 Eku Kruusamägi, kaasfinantseeringu summa 3301,00 eurot; 1.5 Galina Litvinovitš, kaasfinantseeringu summa 1831,00 eurot.

• Muuta Tapa linna Kooli tänava Kesk tänava ja Pargi tänava vahelisel lõigul liiklus ühesuunaliseks suunaga Kesk tänava suunas.

• Paigaldada Pargi tn ja Kooli tn ristmikule suunaga Kesk tn suunas liikluse märk 521 „Ühesuunaline liiklus“ ja Kooli tn ja Kesk tn ristmikule suunaga Kesk tn liikluse märk 522 „Ühesuunalise tee lõpp“. Paigaldada Kesk tn ja Kooli tn ristmikule suunaga Pargi tn liikluse märk 331 „Sisseõidu keeld“.

• Anda ehitusluba elamu (ehitisregistri kood 121421908) püstitamiseks, asukohaga Tapa vald, Imastu küla, Uuevälja.

• Anda ehitusluba üksiklamu (ehitisregistri kood 121416775) püstita-

miseks ja olemasoleva elamu (ehitisregistri kood 108018303) ümberehitamiseks abihooneks asukohaga Tapa vald, Tapa linn, Öhtu pst 45.

• Tunnistada riigihanke „Haljastalade hooldus ning teeäärte ja rohumaaade niitmine“ osas 1 vastavaks RPE haldus OÜ (14719812), Horeksal Grupp OÜ (12117121), Korras Kinnisvara OÜ (14243700), Firelli haljastus OÜ (16447246), FSE CAPITAL OÜ (14253615), päästala OÜ (14663827), Kagumari OÜ (12828247), Pilliroo Taimakasvatuse OÜ (16036170), Aare Teenused OÜ (14939896), OÜ SP FOREST (12518848) ja Paide Kinnisvarahaldus OÜ (16417191) pakkumused kui hanke alusdokumentides esitatud tingimustele vastavad.

• Algatada hinnapakumiste küsimine investeerimislaenu võtmiseks Tapa valla 2024. a eelarves planeeritud investeeringute katteks.

• Anda kasutusluba aadressil Tapa vald, Vahakulmu küla, Künka asuval üksikelamule (ehitisregistri kood 108043191) kasutamise otstarbel üksiklamu.

• Anda osaline kasutusluba aadressil Tapa vald, Vajangu küla, Loode tn 2a asuval viljahoidla-töökojale (ehitisregistri koodiga 120261714) kasutamise otstarbel muu põllu-, metsa-, jahi- või kalamajandushoone.

• Anda Mittetulundusühingule Seenior tasuta kasutada Tapa valla kuuluva administratiivhoone (ehitisregistri kood 108040110) asukoha-

ga Kesk tn 4, Tapa linn, Tapa vald, II korruse ruum üldpinnaga 34,0 m² tähtajaga 01.04.2024–31.12.2029.

• Kiita heaks Nõmmküla külas asuva Kiige (71601:006:0016) kinnistu 2023. aasta hajasustuse programmi taotlusvooru projekti aruanne „Kiige talu reoveesüsteem“.

• Esitada Maa-ametile ettepanek anda Tapa valla munitsipaalomandisse järgmine reformimata maa-ala: Tapa vald, Tamsalu linn, Linnuvabriku tn 4 katastriüksus (katastritunnus 79201:001:0661, pindala ligikaudu 2,65 ha).

• Väljastada projekteerimistingimused ligi 100 ha suurusele alale päikesepargi püstitamiseks Tapa vallas, Põdrangu külas Lubjaahju, Oinamurru, Põdralauda, Tomingamurru, Tomingaugu, Erkimaa ja Kivimurru kinnistutele.

• Anda ehitusluba abihoone (ehitisregistri kood 121422915) püstitamiseks asukohaga Tapa vald Vajangu küla Tamsalu mnt 6/6a.

• Anda ehitusluba karjaköök-lauda (ehitisregistri kood 108015421) laiendamiseks kuni 33% asukohaga Tapa vald Porkuni küla Järvekalda tn 3.

• Tunnistada korteriomandi Ääsi tn 13-54, Tamsalu linn, Tapa vald, Lääne-Virumaa (kinnistusregistri registriori nr 2388831) enampakkumise võitjaks IMPERIAL KINNISVARA OÜ, registrikoodiga 16946759, keda esindab juhataja liige Sergei Šeršnov.

Eesti Vähiliit ja Viljandi Haigla
KUTSUVAID RINNAVÄHI SÕELUURINGULE

2024. aastal on rinnavähi sõeluuringule kutsutud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised sünniaastaga 1950, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974

IDA-VIRUMAA LÄÄNE-VIRUMAA JÄRVAMAA 2024

NARVA	KUNDA	TAMSALE	LAEKVERE	KOERU
Geneva kontserdimaja parkla Võidu prospekt 2	Viru-Nigula vallavalitsuse parkla Kesetähe 15	Perearsti keskuse parkla Tervise 1a	Lasteaia parkla Salutaguse 6	Coopi parkla Pärma pst 2
03.06-07.06	10.06-12.06	13.06-14.06	17.06-20.06	25.06-26.06
04.07	05.07	01.07-03.07	04.07	08.07-09.07
HALJALA	TAPA	VÄIKE-MAARJA	PAJASTI	
Rakvere mnt 3	Keskvaljakul	Tervisekeskuse parkla Pikk 8	Vinni vallavalitsuse parkla Tartu mnt 2	

BRONEERI AEG E-R KELL 8-16 ☎ 600 3155

Tapa kütelaos müügil

- puitbrikett
- küttepuud võrgus
- kütteklotsid võrgus
- pellet
- liiv, killustik, sõelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega kokkuleppel

Tel 3271777, 5693 0613

Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ



KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKODA

- 1. juunil kell 12.00 Tapa Kultuuri-koja pargis LASTE PÄEV. Tasuta karussell, käelised tegevused, batoon, suhkruvatt, Marina kohvik ja palju muud põnevat. Seikluslikke tegevusi pakub Luureretked OÜ, saab tutvuda Päästeameti autodega. Kell 13.00 esinevad Marleeni ja Virge tantsulapsed.
- 2.-9. juunil Europarlamendi valimised
- 4. juunil kell 16.00 ja 19.00 koguperefilm „Garfield“. Maailmakuulsat esmaspäevi vihkavat ja lasanjet armastavat toakassi Garfieldi ootab ees pöörane õueselikus. Kui Garfield satub ootamatult kokku oma ammu kadunud isaga, tänavakassi Viciga, siis tuleb temal ja ta koe-rast sõbral Odiele täiuslik populaar-mist täis elu selja taha jätta ja aidata Vicil ülnaljakat ning kõrgete panustega röövi toime panna.
- 14. juunil juunikuuditamise ohvrile mälestuspäev. Kell 11:00 Tapa raudteeteejaamas mälestusteenistus ja küünalde süütamine. Leinamuusika Tapa jaamas 06.00-22.00
- 22. juunil kell 19.00-02.00 Tapa Valgejõe saarel Tapa linna jaanik. Batuidid, mängud ning võistlused suurtele ja väikestele. Öhtu peatantsutaja ansambel Sinu Naine. Öhtu juhib Tarmo Lamp. Tasuta.
- 23. juunil kell 11.00-15.00 Tapa Kultuuri-koja pargis maakaitsepäev.
- 29.-30. juunil; 20.-21. juulil ja 3. augustil Porkuni mõisas ja Porkuni Paemuuseumis külastusmärg „Unustatud mõisad“
- 29. juunil kell 13.00 Porkuni lossi trepil kauneid operetiviseid Rahvus-opper Estonia solistidelt. Tasuta.
- 21. juulil kell 18.00 Porkuni Paemuuseumi hoovis Naised Kõõgis. Pilet 15/20 eurot.
- 2. juulil kell 11.00-15.00 Tapa Kultuuri-kojas doonoripäev.
- 3. augustil kell 13.00 Porkuni mõisa esisel platsil rahvamuusikud. Tasuta.
- 16.-17. augustil Tapa linnapäevad. Vanaautode paraad, laat. Kodukohvikud, linnaorienteerumine, sport, kontserdid, näitused, kaheksaküm-nendate-ühheksaküm-nendate stiilis tantsuõhtu ansambliga Regatt ja

palju rõõmsaid kohtumisi kallite kaastlinlastega!

- 20. augustil Tapa Kultuuri-koja pargis taasiseseisvumispäeva pargi-kontsert
- 26. august - 4. september Tapa Kultuuri-kojas mälu treenerite koolitus

Piletite müük üritustele Tapa Kultuuri-koja kassast või Piletimaailmast. Kassa avatud T-N kell 14.00-18.00 ning tund enne sündmuse algust. NB! Kultuuri-koja kassast saate osta pileteid kõikidele sündmustele üle vabariigi, mille pääsmed on müügil Piletimaailmas!

TAMSALU KULTUURIMAJA

Avatud E-N 10.00-18.00, R 10-17. Muul ajal vastavalt sündmuste graafikule ja kokkuleppele. Piletid müügil Piletimaailmas ja Tamsalu Kultuurimajas: 5199 1741

- 24.-25. mail TAMSALU PÄEVAD
- 1. juunil kell 12.00 Lastepäev Tamsalu tammepargis. Tule õue mängima! Kell 12.00 alustame töötoaga skate-pargis: oma ala professionaalid räägivad turvavarustuse kasutamise vajalikkusest, näitavad ja õpetavad, mida kõike skate-pargis teha on võimalik! Räägitakse, kuidas kukkuda, kuidas sõita, korratakse, kuidas kiiver pähe kanda, näidatakse trikke ja lisaks saab proovida ning uudistada profide sõiduvõrustus. Võta oma ratas või tõuks ja kiiver kaasa! Kell 13.00 alustame õues mängimise õppimisega! Milliseid mängu on äge koos õues mängida? Kuidas üldse õues mängitakse? Paneme nutitelefonid käest ja hakkame õues lustima! Ürituselt ei puudu ka batoon ja näksid! Tule kogu perega mängima ja skateparki end harima!
- 7.-9. juunil Europarlamendi valimised
- 15. juunil kell 16.00 Lolala kontsert ja Lilli batuudipark Tamsalu tammepargis. Lapse pilet 15 €, täiskasvanu pilet 5 €, perepilet 45 €. Pileteid on piiratud kogus ja osalejate arvu täitumisel kohapeal pileteid ei müüda. Üritust korraldab Lilli loovus- ja mängukeskus koostöös Tamsalu kultuurimajaga. Lisainfo Lilli

loovus- ja mängukeskuse Facebooki-
kist.

- 22. juunil kell 20.00 Tamsalu jaanituli tammepargis. Tantsuks ansambel KAHEVAHEL. Esinevad tantsijad! Jaanimängud suurtele ja väikestele! Mugavamaks olemiseks võta kaasa oma tekk. Jaanipidu on kõigile tasuta!
- 28. juuli - 4. august Tamsalu Tantsulaager. Lisainfo: www.tamsalu-tantsulaager.ee
- 4. augustil Tamsalu Tantsulaagri lõppkontsert
- 20. augustil Kodukohvikute päev. Eesti Vabariigi taasiseseisvumise päeval, 20. augustil korraldame Tamsalus kodukohvikute päeva! Kogu päeva jooksul on avatud erinevad mõnused kohvikud üle kogu Tamsalu. Anna oma osalemisest teada: kerli.relli@tapavallakultuur.ee.
- 20. augustil kell 20.00 Ivo Linna kontsert tammepargis. Pilet 5 €

Jälgi meie tegemisi Facebookis ja Instagramis: Tamsalu Kultuurimaja

LEHTSE KULTUURIMAJA

- 20.-24.05 LEHTSE LASTE KEVAD-PÄEVAD:
- 20.05. SPORDIPÄEV - kogunemine LA kultuurimaja platsil kl 10.00, selga spordirõhked. Soovijail jalgratta vigursõiduks kaasa ratas ja kiiver.
- 21.05. EKSKURSIONIPÄEV
- 22.05. MATKAPÄEV - kogunemine LA juures kl 10.00, selga matkarõhked, väikesematele käre kaasa.
- 23.05. KUNSTIPÄEV - kogunemine kl 10.00, ilusa ilmaga tänavavajonitused kultuurimaja platsil, vihka korral maalimine jms suures saalis. Selga riietus, mis ei karda märkimist.
- 24.05. kl 15.45 RONGKÄIK, kl 16.00 AKTUS, KONTSERT, PIDU, NÄITUS Kallid lapsevanemad, võtame kaasa väikesed näksi oma laste peolaulele!
- 02.06. kl 11.00-13.30 UUTE RIIEDE MÜÜK
- MAI-JUUNI näitus: Kultuurimaja II korrusel väljapanek „Küllakesi Lehtse Kooli ajaloost“

TAMSALU

Jaanituli tasuta

22. JUUNI KELL 20.00
TAMSALU TAMMEPARGIS

ESINEVAD KULTUURIMAJA TANTSIJAD
TANTSUKS ANSAMBEL KAHEVAHEL
JAANIMÄNGUD SUURTELE JA VÄIKESTELE

Sõõgid-joogid:
Aleksel OÜ, FunPrint OÜ
Helmar Catering

Woodspointball- Elektri ATV-d ja paintball
Vaasi Hobutalu ponisõidud,
Lilli Loovuskeskuse batuudid

TAMSALU PÄEVAD
24.-25. mai 2024

MAJUTUSPAKETT
Tamsalu päevad ja Tapa Valla Spordikeskus ühendavad väed!

75€	45€
- Majutus 4-le Tamsalu Spordihoones Hostelis 4 piletit Tantsuõhtule - Jõusaali, sauna ja ujula kasutus	- Majutus 2-le Tamsalu Spordihoones Hostelis 2 piletit Tantsuõhtule - Jõusaali, sauna ja ujula kasutus
*Paketi tavahind 110€	*Paketi tavahind 65€

25.mai kell 20.00 Tamsalu päevade tantsuõhtu esinevad:
Elina Born, Trio Comodo, Recovery
*Majutus L-P 25.-26.mai

TAMSALU PÄEVAD
24.-25. mai 2024

TAMSALU PÄEVAD NOOLEMÄNG
24. mail kell 18.00
Kultuuri kohvikus

Tule mängima või nautima!
kaasa elama ja haid kokteile

Tamsalu kultuurimaja ja Spordiklubi Viru Darts esilevad!

- Tamsalu Päevade dartsimäng (noolemäng)
- Avatud sõidulauad on mõeldud kõikidele sõidukitega harrastajatele.
- Mängitakse kahes erinevas grupis: algajad ja kogemustega mängijad.
- Challanzau 0 €
- Võta kaasa kaks kätt ja hea tupe!
- Võistluste registreerimine toimub kohapeal kell 17.00-18.00
- Üritusele osalemine tasuta. Telefon 5199 1741

Avatud kokteilibaar koos maitsvate suupistetega!

8.-9. JUUNIL
MÄNNIKUMÄEL

TAPA TRAIL
2024

EESTI MEESTÄRIVÕISTLUSTE JA NARINAVÕISTLUSTE 1. JA 2. ETAPP
START 8.06 KELL 10 JA 9.06 KELL 10

WÕISTLEJAD
EESTIST, LÄTIST JA SOOMEST

JÄRVA-JAANI
LAAT JA TÄNAVAFESTIVAL

8. JUUNI 2024
9.00-16.00

TAIMED, KÄSITÖÖ, VANAVARA, TOIDU- JA TÖÖSTUSKAUBAD KODUKOHVIKUD

LÄBI PÄEVA HAARAV KULTUURIPROGRAMM: EKSKURSIONID MUUSEUMITES TANTSIJATE GALAETENDUS

LASTEALA

LOOSIRATTAS: COOP, PIIBE TEATER, ERICH KNECHT

www.jjlaat.ee

TAMSALU PÄEVAD
24.-25. mai 2024

TAMSALU MUUSEUM
Avatud 25. mail kell 10.00-18.00
kesk 2. Tamsalu

11.00 Meritsa maja mälestustalvili avamine
14.00 ettekannete pärastlõuna Meritsa majas ja selle asulatest, Friederike ja Jakob Meritsa elust.

RINGKÄIGUD MERITSA MAJAS

TAMSALU PÄEVAD
24.-25. mai 2024
PEASINEJAD

Mait ja Mikko Maltis
25. 05 kell 16.00
Tasuta

Elina Born
Tantsuõhtul
25. 05 kell 21.00

Recovery
Tantsuõhtul
25. 05 kell 00.00

Trio Comodo
Tantsuõhtul
25. 05 kell 22.00

Tantsuõhtu pilet eelmisest 10 €
Eelmisest piletist saadaval 1.04-20.05
Märts 25. mail pilet 15 €
Piletid müügil Piletimaailmas ja Tamsalu Kultuurimajas alates 1. aprillist.

PIIBE TEATER

Autor - lavastaja Arlet Palmiste

Mina, Sikenberg

Arlet Palmiste ja Erik Ruus

"Kui valeks saab tõde väänata...?"

Muhedalt mõtlemapanev kõrtsipäatus elust Tammsaarel
"nii nagu see oli" ja mitte nii, nagu naabripere poeg Antton selle kirja pani...

25. MAI
14.00 ja 16.00

26. MAI
13.00 ja 15.00

JÄNEDA PULLITALLITEATER
Kestus 1 tund

www.piibeteater.ee

SUVE-TRIMM
01. JUUNI-31. AUGUST

Trimmikastide asukohad:

- TAMSALU - suusarajal Pilme juures
- PÖÖRANGU - Sõase raudtee ülesõidu juures
- PORKUNI - 5 km ja 7 km raja hargnemise kohas
- VAJANGU - Roosna teeristi läheduses vanal raudteetammil ja Kulli künnalt tulev tee ning terviseraja ristis
- TAPA - Männikumäe Terviseraja kaardi juures
- JÄNEDA - Neiljärve Puhkesekuse juures

KÕIK, KES KÄIVAD VAHEMALT 75X AUTASUSTATAKSE MEDALIGA!

KÕIK, KES ON KÄINUD VAHEMALT 50X, OSALEVAD VABALT VALITUD NIKE REVOLUTION JOOKSUTOSSIDE LOOSIS

www.tapasport.ee

STAHILI grammatika

ARLET PALMISTE

REIMO SAGOR

TARVO SÖMER LIIS HAAB RIHO ROSBERG

MEESTELÜHIDAMÄNG "ARHAIKSED MEHED" JA "AMBLA NAISED"

16. juuli - 28. juuli

Kokkunoosi küla, Albo, Järve vool

Ootame lapsi alates 7. eluaastast
muusikaosakonna sisseastumiskatsetele

5. juunil kell 17:00 Tapal ja
6. juunil kell 17:00 Tamsalus (kultuurimajas)

Kunstiosakonda vastuvõtt
toimub 5.-6. juuni kl 13-17.30 kunstiosakonnas
Kohtade arv piiratud!

Täpsem info www.tapamkk.ee
53733465, ann@tapamkk.ee

2. juunil kell 11-13.30
Lehtse Kultuurimajas

Soodne laomüük - Uued riided Soomest

Välis- ja Vabaaja-sportlik riietus

Tere tulemast! hooajariided naistele, meestele, lastele

Liitu FB-grupiga
LAOMÜÜK - riided Soomest - Hailaja ja Tapa völd - Lääne-Virumaa

KUULUTUSED

TEENUSED

• **Korstnapühkija.** Tel 5560 4046

• **Korstnapitsi ehitus ja remont.** Tel 5557 9399

• **Teostame sise- ja välisehitustöid, parklate ja platside ehitus, tänavakivi paigaldus, aiad, väravad.** Võimalus tasuda järelmaksuga ja tellida täislahendus remonttöödele koos sisustusega. Järelmaksu intress 5% aastas. Tel 5358 9906

• **Santehnilised tööd.** Sise-, välis-, vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus. Biopuhastite, septikute, imbusüsteemide, mahutite müük ja paigaldus. Info tel 508 9375

• **EBT Transport OÜ** pakub **inva-**transporti ratastooli ja kanderamiga. Tel 5833 4754, ebt.transport@mail.ee, www.invasoit.ee

• **PLEKITÖÖD OÜ** teostab järgmisi töid: katuse ja fassaaditööd; vihmaveesüsteemide paigaldus; terrasside ehitus; plekksepatööd (veeplekid, korstnamütsid, katuseluugid jne); akende, uste vahetus ja viimistlus (välisruumid, sisekatted). Küsi pakumist – kiire vastus ja hea hind. Info tel 5556 0167, pro.plekitood@gmail.com

MÜÜK

• **Müüa lõhutud küttepuid** alates 30 cm kuni 3 meetrini. Tel 5646 0921

• **Müüa saetud, lõhutud ja 3-meetrised küttepuid.** Tel 5692 1906

• **Firma müüb aastaringset 3-meetrist sang- ja halli lepa küttepuid kliendile koju toomiseks.** Samuti müüme lõhutud sang- ja halli lepa halupuud. Halu pikkused vastavalt kliendi soovile. Hinnainfo ja tellimine telefonil 504 3326 või 5306 4897.

HäluProff OÜ

• **Küttepuid Raigust.** Igas mõõdus kvaliteetsed küttepuid. Kohaletoomisega, koormad laotud. Tel 5559 0853

• **Müüa aastaringset lõhutud küttepuid,** koorem laotud, transpordin väikese kalluriga, mis tagab hea ligipääsu! Helista numbril 5390 5878

• **Müüa saetud ja lõhutud küttepuid** kojuveoga, pikkus ja kogus vastavalt soovile. Tel 5647 6346

• **Küttepuid, pelleti ja briketi müük üle Eesti.** www.puu24.ee või helista tel 520 0093, 600 0136

OST

• **Ostame kokku kõiki sõidukeid igas seisukorras.** Raha kohe kätte, registrit kustutamine. Vedu puksiiriga. Tel 5355 5848

• **Ostan vene kellasid** (ei pea olema töökorras) fototehnikat, heliplaate, kassette, raamatuid ja muud vanavara, nt kolimisjäägid ning üleliigne mööbel. Tel 5872 5458

• **Ostan nostalgilisi nõuka-aegseid lauanõusid, vaase, serviise, keraamikat.** Huvitavad ka merevaigust kaelakee, sõled, prossid, sõrmused, käevõrud, vanad kuld- ja hõbeehetud, karpides lusikad, kujud jne. Erineva vanavara (ka kolimisjäägid) ja kunsti ost! Tulen ise kohale – raha kohe kätte! 5356 0761, Liina

• **Ostan igasuguses seisukorras vanu sõidukeid, säärevärstajaid, tsikleid, haagiseid, traktoreid (VAZ, GAZ, UAZ, Volga, Jawa, IZ, Dnepr, Riga, Vjatka, Delta) jne.** Maksan head hinda! Tel 5557 3890



OSTAN TOYOTA
58 96 15 76

• **Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid igas seisukorras!** Tel 5896 1576

KINNISVARA

• **Soovin osta garaaži** Tapal või Tamsalus. Tel 5807 6228

• **Müüa** otse omanikult keskküttega rahuldavas seisukorras rõduga 3-toaline korter Kadrina vallas, Hülja alevikus, Tõnismäe tee 20. Üldpind 66,5 m². Lisaks aiamaa. Hind 32 000 €. Tingimise võimalus! Info tel 5199 3471.

TÖÖ

• **Pakun tööd kodukoristajale.** Objektiks 150 m² maja Tapa linnas, 1–2 korda kuus, töötasu kokkuleppele. Tel 56614432



Sinu isiklik abiline!

Teresa abivahendikeskusest leiad suure valiku erinevaid tooteid ja abivahendeid, mis aitavad teil elada mugavamalt ja enesekindlamalt.

Tutvu toodetega meie e-poes www.teresa.ee ja esita tellimus helistades **+372 5343 9837**

Teresa abivahendispetsialist võtab vastu tellimuse, mille kuller toob kohale **TASUTA!**

Teresast on TASUTA

- ♥ nõustamine sobiva abivahendi valimisel
- ♥ abivahendi kasutamiseõpetus
- ♥ abivahendi kohandamine vastavalt kasutaja vajadustele
- ♥ Teresast laenutatud abivahendi remont ja hooldus



Teresast leiad

- ♥ uriinipidamist tooteid
- ♥ nahahooldusvahendid
- ♥ põetus- ja hooldusvahendid
- ♥ liikumisvahendid
- ♥ vann- ja tualetivahendid
- ♥ praktilised abivahendid
- ♥ taastusravi ja treening vahendid

Kehtivad
riiklikud
soodustused

Teresa kauplused
Ida- ja Lääne-Virumaal

Rakvere
Laada 14
☎ +372 322 3922

Jõhvi
Pargi 25
☎ +372 611 6820

Kohtla-Järve
Keskallee 4
☎ +372 322 2307

Teresa Tallinna, Tartu, Pärnu ja Viljandi esinduste info leiad www.teresa.ee/kontakt

Infotelefon **+372 5343 9837** www.teresa.ee

ARELO OÜ

Müüme kohaletoimetamise võimalusega

- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontlaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine.

Pakume fekaaliveoteenust 3 m³.

Info tel 5636 0462,
e-mail areloinfo@gmail.com

Tapa Ehitus

teostab järgmisi töid:

- omaniku järelevalve
- hoonete renoveerimine
- katuste ehitamine
- välisseinte soojustamine
- vundamenditööd
- duširuumide, saunade, kuuride ehitamine
- aedade ehitamine
- kiviterrasside ja puitterrasside ehitamine
- siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine).

telefon 5343 7995
e-mail info@tapaehitus.eu



AutoKäpp OÜ

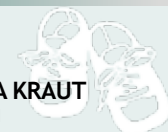
- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- õlivahetus
- varuosade müük ja tellimine

Väike 17, Tapa
telefon 5650 3420
e-mail kalleivainen@hotmail.ee

SÜNNID

SIMON TAMM
ISANDRO LAHT
ANDRY KASK
LOORA POHLAK

KEITY PAJU
KEITH PAJU
TRIINU-LIISA KRAUT
RABA VILBU



JUUNI SÜNNIPÄEVALAPSED

94 KALJU PAIST Tamsalu
94 HARRY PÖLDMA Tapa
93 ASTA MAURUS Tapa
93 LINDA KASK Tapa
92 INGE SIIMRE Tapa
92 NINA SPIZHUK Tapa
92 VIRVE KIIGEMÄGI Tapa
91 VILMA ZAHAROVA Tapa
91 ERVIN-EDGAR ARUMÄGI Tamsalu
90 HILJA REEDIKSAAR Tapa
90 ARNOLD GUMMEL Tamsalu
85 VIRVE ILLISSOO Karkuse
85 MALL-MARIA LOBE Tamsalu
85 KAARIN INNO Tamsalu
85 LIIA-MAIA VIKAT Lehtse
85 LEHTI KÖSTA Tamsalu
85 LAINE VALLI Lehtse
80 VILLU EESMAA Naistevälja
80 VLADIMIR GUMINSKIY Tapa
80 HARRI PERM Tamsalu
80 JAAK KUNINGAS Tamsalu
80 MAIE KADAKAS Tapa

75 KONSTANTIN ZEMSKOV Tapa
75 NIKOLAY PRESNETSOV Tapa
75 ÜLO REMMEL Moe
75 URMAS TAHLFELD Tapa
75 ARNE KARU Tamsalu
75 ALEVITINA BREDKINA Tamsalu
75 SILVI ALLA Laste
75 MARJE POLAKES Tamsalu
75 ANATOLI ŠUVALOV Tapa
70 TATIANA RIABICHENKO Tapa
70 KAARIN TALI Tapa
70 MARINA ABRAMOVA Tapa
70 AJA ANTIPOVA Tamsalu
70 REIN VAHTRA Tapa
70 VÄINO REITEL Tapa
70 VAMBOLA KASTEMÄE Jänedä
70 JÄRVO VILDERSEN Vajangu
70 ARVO APS Tamsalu
70 ELLE JAAMASTE Tamsalu
70 IRMA ÖUN Tapa
70 MALLE UNUKAINEN Tamsalu

MÄLESTAME

MALL MELDER
TIIT MÄSAK
RITA ILJA
HELJU SALUSTE
MADIS TÕNTS
TOOMAS SALVIK
PEETER-MATI KIIS
LAINE KÖLLO
KALJO KIRSPUU
HELVI TIKKERBER
PETR OSIPOV
VIRVE-MIRALDA REINULA
BORIS BATOV
VIIVI KABRAL
MART UUTSALU

12.03.1938-12.04.2024
16.02.1959-14.04.2024
10.12.1946-14.04.2024
28.09.1943-18.04.2024
27.09.1938-24.04.2024
13.12.1942-24.04.2024
18.01.1943-24.04.2024
07.04.1931-26.04.2024
20.10.1933-27.04.2024
06.04.1934-29.04.2024
20.01.1940-01.05.2024
28.03.1931-02.05.2024
24.04.1932-02.05.2024
09.08.1946-07.05.2024
25.11.1940-08.05.2024

Aivar Müüri
matuseteenused

+372 5647 7432
Leina 8, Tapa vald, 45109
✉ aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.ee

Suhtleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatsi hooldus



Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- 24h surnutransport
- matuste korraldamine
- kirstud, urnid, plaadid
- matusetarbed
- krematooriumi teenused



Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.

Toimetaja:
Kuido Merits
kuido.merits@tapa.ee

Küljendus, keeletoimetus, tõlge:
MK Meedia OÜ,
info@mkmeedia.ee

Trükk: Printall, info@printall.ee
Kanne: Omniva, info@omniva.ee

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus (v.a juuli).
Kuulutuste vastuvõtt: Kuido Merits,
kuido.merits@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.

Обзор газеты Sõnumed на русском языке

ДНИ ТАМСАЛУ состоятся с 24 по 25 мая 2024!

В эти дни в Тамсалу проходит несколько концертов и спортивных соревнований, можно посетить ярмарку, насладиться едой на улице и будет много интересного!

Дни Тамсалу начинаются в пятницу, с 10:30 утра в ДЕНЬ ДОНОРА можно

сдать кровь и этим добрым делом спасти жизни. В 17:00 молодежь из театрального кружка IMPROTEATRING выступит с КОРОТКИМ ПРЕДСТАВЛЕНИЕМ на большой сцене.

С 17:00 мы откроем КОКТЕЙЛЬ-БАР в кафе Регина с

вкусными закусками, а в 18:00 начнется игра в ДАРТС Дней Тамсалу. Открытые соревнования предназначены для всех любителей дартса. Игра состоится в двух разных группах: новички и опытные игроки. Стоимость участия €0

Нужны две руки и хоро-

шее настроение! Регистрация на соревнования происходит на месте с 17:00 до 18:00. Дополнительная информация о соревнованиях у Viru Darts Timar: 5192 7765.

Приходите играть или болеть и наслаждайтесь хорошими коктейлями!

Колонка старейшины волости

Весна – чудесная пора, помимо природы зарождаются надежды на новое и лучшее. Вера и надежда – необходимые предпосылки движения, без них жизнь остановится и важные дела не будут сделаны. Один прекрасный праздник, который приходит с весной, – это День матери. Хотя «Мать года» больше не избирается в Эстонии, а также и в волости Тапа, этот факт несколько не умаляет важности самого дня и материнства. Выбрать лучшую маму довольно сложно, ведь для вашего ребенка собственная мама всегда самая лучшая и каждый год заслуживает звания «Мама года». Взрослея, мы подвергаемся влиянию всех окружающих, но тому, какому влиянию мы подвержены, зависит от убеждений, данных нам нашей матерью.

Тапа – столица Сил обороны Эстонии, и все, что происходит в Силах оборо-

ны, имеет значение как для города Тапа, так и для всей волости. В конце апреля к власти приступил новый командир 1-й пехотной бригады полковник Тармо Кундла. Бывший командир бригады Андрус Мерило вскоре станет главой Сил обороны. Участие в торжественных построениях военного городка на какое-то время дает позитивное и уверенное ощущение – Эстония защищена. Преданность наших вооруженных сил укреплению обороноспособности нашей страны впечатляет. Самоотверженность проявляется в каждом моменте – в речах офицеров, в дружеском общении между ними и в мудром руководстве.

Соглашения и компромиссы всегда лучше разногласий и судебных разбирательств. Долгая четырехлетняя юридическая сага между волостью Тапа и производи-

телем тепла NR Energy подходит к концу, взаимное доверие восстанавливается, и обе стороны готовы к сотрудничеству.

После долгих поисков был найден и утвержден новый генеральный директор Союза самоуправлений Ляэне-Виру (VIROL). Бывший генеральный директор Свен Хыбемяги оставил после себя много проблем, на разрешение которых потребовалось полтора месяца, два тура приема заявок и многочисленные собеседования, чтобы найти подходящего человека. Одновременно со сменой генерального директора была обновлена и сама организация VIROL, поскольку к организации был присоединен Центр развития Ляэне-Вирумаа, до сих пор действовавший независимо. Обновленный VIROL возлагает большие надежды на то, что он возьмет на себя развитие уезда и возглавит его.

Многосторонние переговоры в сфере образования, инициированные Министерством образования и науки, достигают своего апогея. Сформированные предметные группы подводят итоги и рисуют будущие направления эстонского образования. Самое сложное – формирование договоренностей – еще впереди. Будем надеяться, что договоренности все же будут достигнуты, потому что на кону будущее нашей страны, потому что без хорошего образования наше будущее не является светлым. Эту идею высказал Хандо Саттер, глава рабочей группы по модели финансирования образования.

Весна – время больших событий, время выпускных экзаменов и выпускных вечеров, тревог в душе в ожидании нового. Приближается лето, пора заслуженного отпуска.

Вы решаете путем голосования

Арне Койтмяэ
Руководитель Государственной избирательной службы

Выборы в Европарламент состоятся 9 июня 2024 года. Выбор граждан 27 государств-членов определит 720 членов парламента на следующие пять лет, которые будут принимать решения, которые повлияют на повседневную жизнь всех нас. Семь членов представительного собрания Европейского Союза избираются от Эстонии.

Серьезных изменений в организации выборов избирателя на этот раз не произошло – период выборов по-прежнему составляет семь дней, с 3-го по 9-е. до июня проголосовать можно как на избирательном участке, так и в электронном виде. Но я все же хочу обратить внимание на несколько моментов.

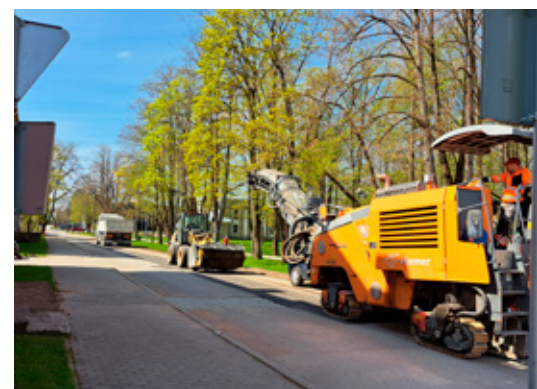
Выборы в Европейский парламент отличаются от других выборов, проводимых в Эстонии, тем, что в них могут участвовать граждане как Эстонии, так и других стран-членов Европейского Союза. Вы можете голосовать и баллотироваться на должность только в одном государстве-члене.

Организованы закупки на ремонт дорог

В этом году крупнейшим дорожным строительством волости запланирована реконструкция улицы Техника в Тамсалу на участке между улицами Кеск и Койду, а также строительство нового тротуара и отвода дождевой воды. Проект был подготовлен волостью Тамсалу еще в 2009 году, в этом году он был обновлен.

Также будет отремонтирована велосипедная дорожка жилого района Сяэсе города Тамсалу на всем протяжении: от улицы Пыллу до жилого района Сяэсе. На велосипедной дорожке производится выравнивание старого асфальтового покрытия и устройство нового асфальтового покрытия.

Государственные закупки на выполнение указанных строительных работ были организованы, и предложение, представленное OÜ T.A.K ENITUS, признано успешным, стоимость его составляет 283 077 евро, включая НДС. Ожидается, что строительные работы начнутся в июне, а готовы объекты должны быть готовы не позднее начала октября.



Об организации школьной сети: что уже сделано и что делается

Редакция газеты Sõnumed

29 апреля состоялся информационный день для родителей в гимназии Тапа в здании на улице Ноорусе, на котором специалист по образованию Кай Пухасметс и заведующая отделом Эне Аугасмяги ознакомили присутствующих – родителей и учителей – насколько школьная сеть организована согласно графику.

Здание школы Котли ждут большие перемены, сейчас здесь учатся 160 учеников, но осенью их будет около 240.

Технические решения и сантехнический ремонт сопрягаются существенными вопросами и юридическими процедурами. Уставы гимназии волости Тапа, школы волости Тапа и школы Тамсалу были разосланы школам для ознакомления и получения обратной связи.

При планировании организации транспорта для учеников а основу берутся учащиеся школ волости Тапа, проживающие в волости Тапа. Если до сих пор не организован ученический маршрут из районов Янеда и Лехтсе, которые

могли бы пойти в школу в Тапа, это будет учтено в новом периоде закупок, а также это касается других территорий, где до сих пор нет ученических автобусов

25 апреля Собрание волости Тапа разрешило Управлению волости Тапа организовать государственные закупки для обслуживания школьных маршрутов волости Тапа. Контракты на закупку будут заключены на три учебных года с 2024/25 по 2026/27 учебный год.

На очереди усовершенствование предметных учеб-

ных программ в сотрудничестве с учителями и попечительскими советами. В конце мая директор школы должен выяснить кадровую потребность школы, возникшую в результате объединения, в том числе внести предложения о том, чтобы сотрудники школы, заканчивающей свою деятельность, приступили к работе в школе, продолжающей действовать через слияния и организации публичного конкурса на вакантные рабочие места в случаях, предусмотренных законодательством.

Похоронные услуги от АЙВАРА МЮЮРА

+372 5647 7432

ул. Лейна 8, г. Тапа

aivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Обслуживание на
эстонском и
русском языке.

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища



Школа рядом с домом – отличный выбор для получения образования

Иногда человеку – молодому он или уже постарше – может показаться, что везде лучше, чем у себя дома. Сандра Караев, выпускница Гимназии Тапа, не из их числа, она всегда умела оценить преимущества школы рядом с домом. Хотя сегодня она изучает специальную педагогику в Таллиннском университете, в родной город она обязательно вернется. Потому что здесь близкие, открытые и теплые люди.

Однажды мы встретимся с Сандрой и спросим, среди прочего, какие у нее яркие воспоминания о школе и почему она думает, что именно Тапа получит хорошее образование и полностью реализует свой потенциал?

Однако начнем с выбора профессии, по словам молодой женщины, большое влияние на нее оказывало



Сандра, радостная и самоуверенная, позирует на фоне своей бывшей школы. ФОТО: Куйдо Меритс

мать Ану, которая сейчас работает руководителем деятельности в MTÜ Virumaa Tugiteenused и заведующей домом Õuna. Таким обра-

зом, с раннего возраста Сандра много общалась с детьми и взрослыми с особыми потребностями, в которых она видит большой потенциал.

«Сегодня специалистов не хватает – однозначно нужны дополнительные педагоги-специалисты. Я хочу чем-то помочь», — говорит Сандра, чьи глаза по-настоящему загораются, когда имеет дело с людьми с особыми потребностями и просто находясь рядом с ними.

План состоит в том, чтобы вернуться в Тапа, чтобы поделиться новыми знаниями. «Когда я училась, в школе были небольшие классы и специальные педагоги, но в будущем определенно понадобится дополнительная помощь. Я надеюсь внести свой вклад, тем более что приближается объединение школ, к тому же они перейдут на эстоноязычное обучение – тогда школе, вероятно, понадобится больше поддержки», — подтверждает Сандра.

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 12 • тел. 5334 0134
э-почта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности
- Все, связанное с похоронами
- Памятники

Тапа Ehitus

выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 5343 7995; электронная почта: info@tapaehitus.eu

Насилие в отношении пожилых – что это и как с этим бороться?

Насилие в отношении пожилых важно замечать, важно вмешиваться в ситуацию и иметь смелость просить о помощи, считает руководитель базовой услуги помощи жертвам при Департаменте социального страхования Ленне Индов. Как много пожилых людей ежегодно страдает от насилия и как каждый из нас может прийти к ним на помощь?

С какого рода насилием чаще всего сталкиваются люди в возрасте?

Это институциональное, то есть случившееся вне дома, ненадлежащее обращение, умышленная или неумышленная халатность в их отношении, прямое или опосредованное физическое,

эмоциональное или психологическое насилие, сексуализированное насилие, а также финансовое или другое материальное использование.

Насколько общество осведомлено о том, что и пожилые люди становятся жертвами насилия в близких отношениях?

Информированность общества о том, что насилие в близких отношениях может случиться вне зависимости от возраста, пола, расы, социального статуса или других признаков, растет. Но приходится признать, что насилию в отношении пожилых уделяется меньше внимания, чем насилию в близких отношениях в целом, но в последнее время

предпринимается больше усилий для поднятия этой проблемы и борьбы с ней.

Случаи, когда насилие совершается над пожилыми людьми, могут быть особенно тяжелыми, жертвы часто физически слабее агрессоров, могут находиться в зависимости как по части ухода за собой, так и материально. Пожилые люди могут меньше знать о своих правах или бояться, что пережитое ими не будет воспринято с серьезностью. Часто мы встречаем такой пережиток прошлого, мнение, что мол получать помощь это табу и человек должен со всем справляться сам.

Отдел помощи жертвам и профилактики при Департаменте социального стра-

хования очень много работает над повышением осведомленности, чтобы все общество в целом лучше замечало насилие, совершенное в отношении пожилых. Из года в год и возможности помощи становятся лучше. Сегодня мы предлагаем жертвам насильственных преступлений не только консультацию, но также временное жилье, юридическую помощь и другие меры, помогающие человеку выйти из насильственных отношений и начать строить новую жизнь. Все же мы видим как важно продолжать эту просветительскую деятельность и наращивать ресурсы для того, чтобы все пострадавшие, в том числе и пожилые, получили помощь.

Ortopeediakeskus OÜ ИЗГОТАВЛИВАЕМ

- ♦ Протезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Ортезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Абдукционные изделия для детей
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки

ПРЕДЛАГАЕМ СТАНДАРТНЫЕ ИЗДЕЛИЯ

- ♦ Ортезы для верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки
- ♦ Компрессионные изделия (гольфы, чулки и колготки)

ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НА ЛЬГОТНЫХ УСЛОВИЯХ ПРЕДЪЯВИТЬ

Для получения протеза – справку от врача (семейный, врач-специалист) в бумажном исполнении

Для получения ортезов, в тч ортопедических стелек – справку от врача-специалиста в цифровом исполнении

Для получения ортопедической обуви – справку от врача-специалиста в бумажном исполнении, при повторном заказе справка от семейного врача

ЦЕНТР ЗДОРОВЬЯ ТАПА, Валгейе 14/2, каб. 204(K2-24), с 14.00 до 16.00

Информация по тел. 742 0169
ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

Размещай свою
рекламу для
жителей волости
Тапа своевременно

www.tapa.ee/
toimetust-ja-reklaam



Транспортировка
сточных вод и фекалий
в волости Тапа
Тел. 5226008

